

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit avînd următoarea componență:

președinte
judecători

URSACHE Petru
TOMA Nadejda
ȚURCAN Anatolie
TIMOFTI Vladimir
DIACONU Iurie

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpatul Vasilev Nicolae și avocatul acestuia Pralea Grigore, precum și de inculpații Șaban Vasili și Vasilev Nicolae, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 mai 2017, în cauza penală privindu-i pe

VASILIEV Nicolae XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX;

ȘABAN Vasili XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 24.12.2007 - 06.10.2010;

2. Instanța de apel:

1) 03.02.2011 - 23.01.2013;

2) 11.10.2013 – 17.05.2017 rejudecarea cauzei;

3. Instanța de recurs:

1) 05.04.2013 - 18.06.2013 dispusă rejudecare;

2) 25.09.2017 – 27.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 06 octombrie 2010 s-a dispus achitarea în privința lui:

- Vasilev N. învinuit de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (1), art. 190 alin. (5), art. 191 alin. (2) lit. c), d), art. 191 alin. (5), art. 42 alin. (3), 332 alin. (2) lit. b), art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, din motiv că faptele acestuia nu întrunesc elementele infracțiunilor nominalizate;

- Șaban V. învinuit de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), 195 alin. (2) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că faptele lui nu întrunesc elementele acestor infracțiuni.

2. Prin rechizitoriu, lui Vasiliev N. i s-a imputat săvârșirea mai multor infracțiuni, comise, inclusiv, prin înțelegerea prealabilă cu primarul com. Răcăria din r-nul Rîșcani, Șaban V. și anume:

Epizodul 1

Vasiliev N. a confecționat și a deținut documente oficiale false în următoarele împrejurări:

La 09 iunie 2003, locuitorii s. Răcăria din r-nul Rîșcani, Vasiliev Al. și Iațco L., au fondat SRL „Iularia Prim” cu sediul în s. Răcăria, r-nul Rîșcani, care în diferite perioade de timp, a fost administrată de Iațco L., Vasilieva A. și Iațco Al., acestea fiind rude ale lui Vasiliev N.

Vasiliev N., acționînd în scopul unei eventuale dobîndiri prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor ce aparțineau SA „Patria” din s. Răcăria, r-nul Rîșcani, prin confecționarea documentelor oficiale false în interesul rudelor sale, cît și în scopul unei eventuale legalizări documentare a bunurilor respective, într-un timp nestabilit, după perioada din 26 octombrie 2004, a confecționat și a deținut pînă la 02 iulie 2007 o factură fiscală falsă cu seria CH numărul 0641645, datată cu 10 decembrie 2002, în care a reflectat precum că SA „Patria” a transmis către SRL „Iularia Prim”: 3 tractoare MTZ-80 cu numerele de inventariere 117, 121 și 108, un tractor T-150 cu numărul de inventariere 111, un tractor T-70 cu numărul de inventariere 116, o semănătoare „Multicorn” cu numărul de inventariere 141 și 2 încărcătoare de grîne ЗПЦ- 100 cu numerele de inventariere 180 - unități de tehnică agricolă ale SA „Patria”, la care Vasiliev N. avea acces, dar care nu se aflau în administrarea SRL „Ratmos R”, condusă de acesta.

Acțiunile lui inculpatului au fost calificate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal după indicii - *confecționarea și deținerea documentelor oficiale care acordă drepturi.*

Epizodul 2

Tot Vasiliev N. a fost învinuit că, deținînd funcția de conducător al SRL „Ratmos R” din s. Răcăria, r-nul Rîșcani și acționînd prin înșelăciune și abuz de încredere, din interes material, în scopul dobîndirii ilicite a bunurilor ce aparțineau SA „Patria”, la 29 octombrie 2004, prin facturile fiscale seria AU0713841 și AU0713845 ilegal a înstrăinat către SRL „Volgoproduct” din mun. Bălți, din contul stingerii datoriilor SRL „Ratmos R” față de această întreprindere, aceleași unități de tehnică agricolă, pe care anterior deja le-a reflectat în factura fiscală falsificată CH0641645 din 10.12.2002, ca fiind transmise de SA „Patria” către SRL „Iularia Prim” și anume: 3 tractoare MTZ-80 cu numerele de inventariere 117, 121 și 108 în valoare de 52.350 lei, de 51.010 lei și de 52.300 lei; un tractor T-150 cu numărul de inventariere 111 în valoare de 69.740 lei; un tractor T-70 cu numărul de inventariere 116 în valoare de 102.690 lei; o semănătoare „Multicorn” cu numărul de inventariere 141 în valoare de 65.320 lei și 2 încărcătoare de grîne „ZPS-100” cu numărul de inventariere 180 în valoare totală de 30.350 lei, - unități de tehnica agricolă proprietate a SA „Patria” care nu au fost distribuite la primul concurs de privatizare, dar urmau să fie distribuite în calitate de cotă valorică la al doilea concurs de privatizare, concurs care însă nu avuse loc.

În afară de unitățile de tehnică agricolă, enumerate mai sus, prin aceleași facturi fiscale, Vasiliev N. ilegal a înstrăinat către același SRL „Volgoproduct” din mun. Bălți, în contul stingerii datoriilor SRL „Ratmos R” față de această întreprindere, și alte unități de tehnică agricolă, proprietate a SA „Patria”, care, la fel, nu au fost distribuite la primul concurs de privatizare și urmau să fie distribuite în calitate de cotă valorică la al doilea concurs de privatizare, concurs care însă nu a avut loc, și anume: un strung cu numărul de inventariere 223 în valoare de 11000 lei, două curățătoare cu numărul de inventariere 177 în valoare totală de 39700 lei, un complet de irigație КИ 50 ЧИИ 50/80 cu numărul de inventariere 84 în valoare de 24350, o căsuță - vagon cu numărul de inventariere 7, în valoare de 33 420 lei.

Acționând în același scop, cu aceeași intenție și în aceeași zi, la 29 octombrie 2004, Vasiliev N. prin facturile fiscale AU 0713842 și AU 0713844, ilegal a înstrăinat către SRL „Roma” din mun. Bălți în contul stingerii datoriilor SRL „Ratmos R” față de această întreprindere și alte unități de tehnică agricolă - proprietate a SA „Patria”, care, la fel, nu au fost distribuite la primul concurs de privatizare, dar urmau să fie distribuite în calitate de cotă valorică la al doilea concurs de privatizare, concurs care însă nu avuse loc, și anume: un tractor JT3-62 cu numărul de inventariere 220 în valoare de 77610 lei, o dezghiocătoare de porumb, cu numărul de inventariere 178 în valoare de 9970 lei.

Ulterior, SRL „Volgoproduct” prin facturile fiscale DK 0086733 și DK 0086734 din 25 noiembrie 2004 a transmis unitățile respective de tehnică agricolă către SRL „Iularia Prim”, condusă de Vasilieva A., soția lui Vasiliev N.

SRL „Roma”, la fel, prin facturile fiscale cu numărul SW0994291 și nr SW0994293, ambele din 11 iunie 2008, a transmis același tractor LTZ 62 și aceeași dezghiocătoare de porumb către SRL „Aragonvis Com”, condusă de Vasiliev Al., care era fiul lui Vasiliev N. Ulterior, prin factura fiscală SY0573264 din 31.01.2007 SRL „Iularia Prim”, condusă de Iațco Al., care era ginerele lui Vasiliev N., a înstrăinat către SRL „Aragonvis Com” condusă de Vasiliev Al., toate unitățile de tehnică agricolă deja reflectate anterior de Vasiliev N. atât în factura fiscală seria CH 0641645 datată cu 10.12.2002, falsificată de el și menționată mai sus, cât și în factura fiscală AU 0713841 din 29.10.2004 prin care el a transmis unitățile de tehnică agricolă respective către SRL „Volgoproduct” și anume: un tractor T-70, trei tractoare MT3-80, un tractor T-150, o semănătoare „Multicorn” și două încărcătoare de grâne 3CII - 100.

Toate unitățile de tehnică agricolă enumerate mai sus în sumă totală de 619 810 lei nu se aflau în administrarea SRL „Ratmos R”, condusă de Vasiliev N. Ultimul avea doar acces la ele și acestea sunt indicate în actele respective de evidență a comisiei de privatizare.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, acțiunile lui Vasiliev N. au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocherie adică *obținerea prin înșelăciune și abuz de încredere, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari.*

Epizodul 3

Tot Vasiliev N., în aceleași împrejurări și prin acțiuni analogice, deținând funcția de conducător al SRL „Ratmos R” din s. Răcăria r-nul Rîșcani și acționând din interes

material la 29 octombrie 2004, prin factura fiscală AU 0713842, deja menționată mai sus, ilegal a înstrăinat către SRL „Roma” din mun. Bălți în contul stingerii datoriilor SRL „Ratmos R” față de această întreprindere și o stropitoare ОПБ -2000 cu numărul de inventariere 170 în valoare de 15 380 lei, distribuită la cota valorică a foștilor angajați ai SA „Patria” și care se afla în administrarea SRL „Ratmos R”, condusă de el, fapt prin care a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice - proprietarilor cotei - părții valorice din SA „Patria”.

Ulterior, prin factura fiscală SW 0994292 din 11.06.2008, SRL „Roma” a înstrăinat unitatea de tehnică agricolă către SRL „Aragonvis Com” condusă de Vasiliev Al., care era feciorul lui Vasiliev N.

În această parte, acțiunile lui Vasiliev N. au fost calificate - art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, după indicii - *delapidarea averii străine cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu.*

Epizodul 4

Tot el, a fost învinuit că, în perioada 02.12.2004 - 10.02.2005 în s. Răcăria r-nul Rîșcani, folosind situația de serviciu și acționând prin abuz de serviciu și prin confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, aplicând o schemă ilegală, a însușit în proporții deosebit de mari bunurile SRL „Ratmos R”, încredințate în administrarea lui, în următoarele împrejurări:

La 18 iunie 2001 Comisia de privatizare a patrimoniului SA „Patria” din s. Răcăria, prin decizie a transmis către SRL „Ratmos R” fondată la 23.11.2000 fonduri fixe ale SA „Patria” în contul achitării datoriilor la salariu către foștii angajați ai acestei societăți pe acțiuni, inclusiv și un atelier de tâmplărie în valoare de 103.853 lei.

La 14.09.2004 Vasiliev N. a fost numit administrator al SRL „Ratmos R”, care conform funcțiilor de răspundere, înfăptuia în privința bunurilor acestei întreprinderi împuterniciri de dispunere și administrare. SRL „Ratmos R”, condusă de el, era obligată în contul atelierului de tâmplărie indicat mai sus, să achite datoriile la salariu către mai mulți foști angajați ai fostei SA „Patria”.

Însă, Vasiliev N. acționând în scopul delapidării averii - proprietate a SRL „Ratmos R”, a hotărât din contul roadei acestei întreprinderi să achite către angajații SA „Patria” datoriile la salariu, să prezinte această achitare ca fiind efectuată din contul său propriu, apoi ilegal să înstrăineze către SC „Polifrukt Impex” atelierul de tâmplărie, iar banii obținuți de el în urma acestei afaceri, personal să-i însușească.

În acest scop, la 02.12.2004, acționând unilateral, el personal a transportat și a eliberat către foștii angajați ai SA „Patria” porumb la domiciliul fiecăruia, la prețul stabilit de el însuși în sumă de 1,5 lei pentru 1 kg, pe când prețul mediu de piață pentru 1 kg de porumb la timpul respectiv constituia doar 0,81 lei.

Apoi, acționând prin înțelegere prealabilă cu directorul S.C. „Polifrukt Impex”, Holban P., a fabricat un contract fals cu numărul 12 nedatat, precum că SRL „Ratmos R” a transmis către S.C. „Polifrukt Impex” datoriile la achitarea salariilor către foștii salariați ai SA „Patria” sub formă de atelier de tâmplărie cu utilaj de piloramă, fapt pentru care S.C. „Polifrukt Impex” s-a angajat în termen de o lună să achite datoriile respective la

achitarea salariilor. În continuare, Vasiliev N. a fabricat o listă de plată datată la 02.12.2004 în care a înscris date false precum că datoriile la achitarea salariului către foștii salariați ai SA „Patria” sunt achitate de S.C. „Polifrukt Impex”.

Ulterior, în urma înțelegerii prealabile cu Holban P., acționând în scopul legalizării dreptului de proprietate a S.C. „Polifrukt Impex” asupra atelierului de tîmplărie cu utilaj de piloramă, a organizat depunerea la 24.01.2005 de către SC „Polifrukt Impex” în Judecătoria Rîșcani a unei cereri de chemare în judecată solicitînd emiterea unei hotărîri prin care să fie recunoscut dreptul de proprietate al SC „Polifrukt Impex” asupra încăperii atelierului de tîmplărie, clădirii de piloramă și pieselor de piloramă cumpărate de la SRL „Ratmos R”.

Pentru a ascunde de instanța de judecată caracterul ilegal al afacerii respective, Vasiliev N. acționînd în urma înțelegerii prealabile cu primarul s. Răcăria din r-nul Rîșcani, Șaban V., a fabricat din numele foștilor salariați ai SA „Patria”: Guțul T., Parcalaba I., Secrieru V., Guzgan S., Antemeniuc V., Rîbuleac B., Curiș I., Lungu Al., Andronic V., Osadciuc B., Nadulișneac A., Curiș M., Stavciuc V., Stavciuc Al., Slesarciuc E., Dolgaia N., Maximciuc A., Scripnic B., Bologan M., Tcaci V., Ignatiuc A., Stagurscaia G., Guțuleac L., Grîu N., Parcalaba A., Stavciuc V., Eladii S., Slesarciuc A., Tîlco O., Ungurean T., Andronic I., Andronic R., Grîu O., Dolghi I., Lazovscaia M., Osadciuc A., Nadulișneac Al., Parcalaba I., Raniuc V., Tîmco V., Tîmco B., Tîmco V., Iațco V., Gulipa S. și Juratov T., în număr de 45 persoane, recipise false datate cu 10.01.2005 și una cu 15.01.2005 de confirmare a faptului precum că aceștia, fiecare în parte au primit de la SC „Polifrukt Impex” datoriile SA „Patria” la salariul lor.

În același scop, Vasiliev N. acționînd în urma înțelegerii prealabile cu primarul s. Răcăria din r-nul Rîșcani, Șaban V., a fabricat din numele persoanelor nominalizate mai sus cereri false, adresate Judecătoriei r-nului Rîșcani, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra încăperii atelierului de tîmplărie, clădirii de piloramă și pieselor de piloramă, conform acțiunii civile înaintată în instanța de judecată de SC „Polifrukt Impex” și cereri de a examina acțiunea civilă respectivă fără participarea lor.

Ulterior el a organizat transmiterea și examinarea în ședința de judecată a cauzei civile cu numărul 2-113/05 a recipiselor și cererilor respective. În ședința de judecată a confirmat dreptul de proprietate asupra încăperii atelierului de tîmplărie, clădirii de piloramă și pieselor de piloramă, obținut de către SC „Polifrukt Impex” de la SRL „Ratmos R”.

În cele din urmă instanța de judecată, luînd în considerație recipisele și cererile din numele persoanelor nominalizate, falsificate de el și de Șaban V. a examinat cauza civilă fără participarea persoanelor interesate și în condiții de inexistență a oricărui litigiu prin hotărîrea din 10.02.2005 a recunoscut dreptul de proprietate al SC „Polifrukt Impex” asupra încăperii atelierului de tîmplărie, clădirii de piloramă și pieselor de piloramă.

În continuare conducătorul SC „Polifrukt Impex” a transmis personal lui Vasiliev N. bani în numerar în contul achitării pentru valorile materiale indicate mai sus pe care Vasiliev N. i-a însușit, prin ce a cauzat SRL „Ratmos R” o daună materială în mărime de 103 853 lei.

Acțiunile lui Vasiliev N. au fost calificate în baza art. 191 alin. (5) Cod penal delapidarea averii străine încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu și în proporții deosebit de mari și în baza art. art. 42 alin. (3), 332 alin. (2) alin. (2) lit. b) Cod penal - *participația la înscrierea de către o persoană cu înaltă funcție de răspundere în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, din interes material și personal.*

Epizodul 5

Tot el, la 12 aprilie 2007 pe ascuns a sustras bunurile de la SRL „Iularia Prim” din com. Răcăria, r-nul Rîșcani în următoarele împrejurări:

Prin hotărârea din 16.10.2006 Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Rîșcani a aplicat sechestrul asupra depozitului de grîne și asupra bunurilor. Depozitul în cauză anterior s-a aliat în administrarea SRL „Ratmos R” condusă de Vasiliev N., iar la momentul aplicării sechestrului era administrat de SRL „Iularia Prim”, condusă de Iașco Alexandru, care este ginere a lui Vasiliev N.

Prin contractul de vânzare-cumpărare a obiectului procurat la licitația cu strigare din 20.02.2007 cu numărul 79-4-0002901, Inspectoratul fiscal de Stat pe r-nul Rîșcani a vîndut depozitul de grîne menționat mai sus către SRL „Asinaris”.

Ulterior, Vasiliev N. acționînd în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor din depozitul în cauză, în noaptea spre 12 aprilie 2007, prin spargerea ușii de la intrare, a pătruns în depozitul respectiv și a sustras țevile completului de irigație „KH-50”, pe care le-a transportat într-o direcție necunoscută.

După cum este arătat mai sus, acest complet de irigație - „KH-50” cu numărul de inventariere 84, în valoare de 24 350 lei, Vasiliev N. ilegal l-a înstrăinat către SRL „Volgoproduct” prin factura fiscală AU 0713845 din 29.10.2004, iar SRL „Volgoproduct” ulterior l-a înstrăinat către SRL „Iularia Prim” prin factura fiscală DK0086733 din 25.11.2004.

Acțiunile lui Vasiliev N. au fost calificate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, *furtul săvîrșit prin pătrundere în loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Șaban V. a fost învinuit de către organul de urmărire penală precum că, exercitînd funcția de primar al comunei Răcăria r-nul Rîșcani și fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, în perioada lunii ianuarie 2005 în primăria comunei Răcăria r-nul Rîșcani, cooperînd cu Vasiliev N. din aceeași localitate și acționînd în interesul personal al acestuia, în scop de a însuși în proporții deosebit de mari din bunurile SRL „Ratmos R”, a fabricat din numele foștilor salariați ai SA „Patria”: Guțul T., Parcalaba I., Secrieru V., Guzman S., Antemeniuc V., Rîbuleac B., Curiș I., Lungu Al., Andronic V., Osadciuc B., Nadulișneac A., Curiș M., Stavciuc V., Stavciuc Al., Slesarciuc E., Dolgaia N., Maximciuc A., Scripnic B., Bologan M., Tcaci V., Ignatiuc A., Stagurscaia G., Guțuleac L., Grîu N., Parcalaba A., Stavciuc V., Eladii S., Slesarciuc A., Tîmco O. și Ungurean F. recipise false de confirmare a faptului precum că aceștia, fiecare în parte, au primit de la SRL „Polifrukt Impex” datoriile SA „Patria” la salariul lor - recipise neînregistrate, pe

care Șaban V. ilegal le-a autentificat prin aplicarea ștampilei cu blazon a primăriei și semnăturii sale din numele primarului.

Tot Șaban V. a mai fost învinuit de organul de urmărire penală că, în același scop, acționând în urma înțelegerii prealabile cu Vasiliev N., în aceleași împrejurări a fabricat din numele persoanelor nominalizate mai sus cereri false, adresate Judecătoriei Rîșcani, cu privire la recunoașterea acțiunii civile despre recunoașterea dreptului de proprietate asupra încăperii atelierului de tâmplărie, clădirii de piloramă și pieselor de piloramă, înaintată în instanța de judecată de SRL „Polifrukt Impex” față de SRL „Ratmos R”, și cereri către instanța de judecată de a examina acțiunea civilă respectivă în lipsa lor pe care Șaban V. ilegal le-a autentificat prin aplicarea ștampilei ca blazon a primăriei.

Tot Șaban V. exercitând funcția de primar al comunei Răcăria r-nul Rîșcani și fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, a participat în calitate de complice la delapidarea averii străine de către Vasiliev N. în următoarele împrejurări:

În cele din urmă, instanța de judecată, luând în considerație recipisele și cererile din numele persoanelor nominalizate mai sus, falsificate de Șaban V. și Vasiliev N., a examinat cauza civilă fără participarea persoanelor nominalizate și prin hotărârea din 01.02.2005 a recunoscut dreptul de proprietate a SRL „Polifrukt Impex” asupra unei încăperii a atelierului de tâmplărie și a clădirii de piloramă cu piese de piloramă, amplasată în localitatea respectivă.

În urma acestui fapt, conducătorul SRL „Polifrukt Impex” a transmis personal către Vasiliev N. în contul achitării pentru valorile materiale indicate mai sus, bani în sumă nestabilă, pe care Vasiliev N. i-a însușit.

Acțiunile lui Șaban V. au fost calificate conform art. 42 alin. (5), 195 alin. (2) Cod penal (prin forma prevăzută la art. 191 CP) - *participarea în calitate de complice la săvârșirea delapidării averii străine, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari și în baza art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal - falsul în actele publice din interes material și personal, săvârșit de o persoană cu înaltă funcție de răspundere.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare, în termenul și modul prevăzut de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei soluții de condamnare în privința ambilor inculpați pe toate capetele de acuzare, din motiv că în dosar se conțin suficiente probe care dovedesc indubitabil vinovăția inculpaților, dar care au fost apreciate unilateral de către prima instanță, ceea ce a dus în consecință la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Procurorul a specificat că instanța eronat a statuat că factura fiscală falsificată de inculpat nu reprezintă un document care acordă drepturi sau eliberează de obligații. De asemenea, instanța a lăsat fără apreciere faptul că inculpatul Vasiliev N. cu toate că a pretins că unitățile de tehnică agricolă reflectate în facturile fiscale se aflau la balanța SRL „Ratmos R”, totuși dînsul nu poate să prezinte instanței careva acte contabile, în baza cărora aceste unități au fost primite la balanța întreprinderii conduse de dînsul.

Atît Vasiliev N., cît și Șaban V. vina de comiterea infracțiunilor nu au recunoscut-o, însă reieșind din probele administrate și cercetate de prima instanță, vinovăția acestora a fost cu certitudine dovedită.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2013 a fost admis apelul procurorului, s-a casat parțial sentința de achitare, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia în privința lui Vasiliev N., în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP și art. 60 CP, a fost încetat procesul penal privitor la învinuirea acestuia în baza art. 361 alin. (1) CP, din motiv că a intervenit termenul de prescripție.

Totodată, în baza art. 391 alin. (1) pct. 1), 6) CPP a fost încetat procesul penal în privința lui Vasiliev N. pe art. 191 alin. (5), 186 alin. (2) lit. c), d) CP, din motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Vasiliev N. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (3), 332 alin. (2) lit. b) CP la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în întreprinderi, organizații și instituții pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 CP, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite în privința lui Vasiliev N. pentru un termen de probațiune de 3 ani.

În partea achitării lui Vasiliev N. pe art. 190 alin. (5) și 191 alin. (2) lit. c), d) CP, au fost menținute dispozițiile sentinței.

În privința lui Șaban V., în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, a fost încetat procesul penal privitor la învinuirea incriminată acestuia în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP, din motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală.

Șaban V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 332 alin. (2) lit. b) CP, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, ceea ce constituie 14000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a consemnat că vinovăția lui Vasiliev N. și Șaban V. pentru falsul în acte publice, s-a confirmat prin declarațiile martorilor I. Curiș, A. Lungu, I. Juratov, V. Stavciuc ș.a. recipisele și cererile întocmite din numele foștilor angajați ai SA „Patria” prin care se confirmă primirea de la SRL „Polifrukt Impex” a datoriilor la salariile lor, rapoartele de expertiză grafologică a semnăturilor, din care rezultă falsificarea semnăturilor salariaților: Guțu, Secieru, Grîu ș.a. care în ansamblul lor dovedesc vinovăția inculpaților în baza art. 332 alin. (2) lit. b) CP.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, din actele cauzei precum și din declarațiile inculpatului Vasiliev N. se constată că acesta a confecționat și a deținut documente oficiale false. Astfel, s-a apreciat că factura fiscală CH 0641645 din 10.12.2002, a fost fabricată de către Vasiliev N., fapt recunoscut de inculpat, reprezintă un document oficial care acordă drepturi sau eliberează de obligații, iar prima instanță incorect a apreciat că un atare document nu cade sub incidența obiectului infracțiunii prevăzute de art. 361 CP.

Instanța de apel, constatând că Vasiliev N. este vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) CP, a specificat că, la caz, este aplicabil temeiul de încetare

a procesului penal prevăzut de art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, dat fiind că din momentul săvârșirii infracțiunii respective pînă în prezent au expirat 2 ani, intervenind prescripția de tragere la răspundere penală pe acest capăt de acuzare.

Totodată, s-a menționat că Vasiliev N. corect a fost achitat în baza art. 190 alin. (5) și 191 alin. (2) lit. c), d) CP, deoarece analizînd suplimentar probatoriu pe aceste capete de învinuire, s-a constatat că vinovăția inculpatului nu a fost dovedită de către procuror.

Instanța de apel a mai notat că, procesul penal privitor la învinuirea lui Vasiliev N. de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și 186 alin. (2) CP (delapidarea averii străine în valoare de 103 853 lei și furtul bunurilor în valoare de 24 350 lei), urmează a fi încetat, deoarece la caz, este incident temeiul stipulat în art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, adică există circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspunderea penală a infractorului. La atare circumstanțe instanța de apel a atribuit faptul că învinuirea pe aceste epizoade este imprecisă, ceea ce aduce ingerință echității procedurii, art. 6 CEDO și urmează a fi interpretată în favoarea inculpatului.

În acest sens, instanța a constatat că, învinuirea privind furtul bunurilor în valoare de 24350 lei de la SRL „Iularia Prim” nu este concretă, pe de altă parte fondatorii acestei societăți sunt Vasiliev A. și Iațco L. (soția și fiica inculpatului), tot ei sunt și proprietarii întreprinderii, iar în aceste condiții ultimele două nu s-au adresat cu plîngere pentru a porni urmărirea penală. În condițiile cînd presupusul inculpat Vasiliev N. este soț și tată al victimelor, pornirea urmăririi penale depinde de voința victimelor, manifestată prin depunerea unei plîngeri. Astfel, părțile vătămate nu au manifestat careva acțiuni prin care să pornească procesul penal pe faptul săvârșirii furtului, iar instanța corect a conchis că urmărirea penală a fost pornită cu încălcarea prevederilor art. 276 alin. (1) CPP – condițiile prevăzute de art. 391 alin. (1) pct. 1) CPP, fiind încetat procesul penal în această parte.

Cu privire la învinuirea lui Vasiliev N. și Șaban V., precum că aceștia acționînd prin complicitate au însușit ilegal atelierul de tîmplărie, ce a fost distribuit SRL „Ratmos R” din contul datoriei de salariu ce o avea SA „Patria” față de foștii angajați, nici aceasta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind că din declarațiile inculpaților și a martorilor Holban P. și Cioban A., s-a constatat că porumbul care a fost distribuit foștilor angajați din contul datoriei, aparținea personal lui Vasiliev N., dar nicidecum lui SRL „Ratmos R”, astfel nefiind însușite abuziv care bunuri ale acestei întreprinderi. Or, în atare circumstanțe nu poate fi vorba de un prejudiciu atît de considerabil pricinuit de Vasiliev N., prin însușirea ilegală a bunurilor aflate în administrarea sa, în cuantum de 103853 lei, întreprinderii SRL „Ratmos R”.

În condițiile în care, porumbul distribuit foștilor angajați aparținea inculpatului Vasiliev V., iar martorii au declarat că au primit acest porumb și la unii din ei au fost stinse integral datoriile, iar la alții doar parțial, aceștia dorind achitarea diferenței doar, nu poate fi reținută învinuirea adusă lui Vasiliev N. precum că el a prejudiciat SRL „Ratmos R” cu suma de 103853 lei, costul atelierului de tîmplărie, întrucît prejudiciul îl constituie diferența dintre valoarea atelierului, adică 103853 lei, și costul porumbului, care a fost distribuit angajaților din contul personal al inculpatului. Or, organul de urmărire penală trebuia să stabilească cu certitudine care este suma prejudiciului suportat de SRL

„Ratmos R”, avînd în vedere că, la o parte din angajați suma datoriei a fost stinsă integral, la altă parte parțial, iar la alții în general nu li s-a achitat nimic.

Prin urmare, derogînd de la prevederile art. 281, 297 CPP, organul de urmărire penală, în actul de învinuire, nu a indicat ce pagubă materială concretă i-a fost cauzată fiecărui fost angajat, dintre cei 47 enumerați în act, și care este prejudiciul total cauzat de către Vasiliev N. ca fiind însușit ilegal de la SRL „Ratmos R”. Mai mult ca atît, pe acest episod, lui Șaban V. i-a fost înaintată învinuirea, fără a se specifica suma prejudiciului pretins că ar fi fost cauzat prin complicitate.

La stabilirea pedepsei în privința inculpaților, instanța de apel a ținut seama de circumstanțele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 332 CP, de faptul că inculpații nu au antecedente penale, se caracterizează pozitiv, și în dependență de rolul pe care l-au avut fiecare, s-a concluzionat asupra stabilirii în privința lui Vasiliev N. a unei pedepse mai aspre, sub formă de închisoare, iar în privința lui Șaban V. a unei pedepse mai blînde sub formă de amendă. Totodată, instanța de apel a mai dispus și suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea în privința lui Vasiliev N.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, procurorul și inculpații Vasiliev N. și Șaban V. au declarat recursuri ordinare.

6.1. Procurorul, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a solicitat casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, din motiv că instanța nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Autorul recursului a invocat faptul că probele prezentate au fost cercetate și apreciate eronat de către instanța de apel, cu abateri de la prevederile cuprinse în art. 100, 101 CPP, iar aceasta s-a soldat cu aprecierea și stabilirea incorectă a stării de fapt și de drept.

6.2. Inculpații Vasiliev N. și Șaban V. în recursurile lor, care aveau un conținut analogic, au solicitat dispunerea achitării pe toate capetele de învinuire, din motiv că nu au participat la careva acte ilegale.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 iunie 2013 s-au admis recursurile declarate, cu casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Instanța de recurs a notat că, reieșind din decizia instanței de apel, pe episodul de însușire și înstrăinare ilegală a bunurilor către SRL „Vologoproduct Bascom” și SRL „Roma” a unităților de tehnică agricolă și alte bunuri, Vasiliev N. a urmărit scopul doar de a stinge datoriile SRL „Ratmos R” față de aceste întreprinderi. Totodată, instanța a conchis, că probele acuzării nu confirmă faptul, că Vasiliev N. ar fi dobîndit ilicit și că a însușit ilegal bunurile altor persoane, ci reflectă doar faptul, că de la un agent economic ele s-au transmis unui alt agent economic, din contul existenței unei datorii.

Însă, după cum menționează procurorul în recurs, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul, că toate unitățile de tehnică agricolă înstrăinate de Vasiliev N. către SRL „Vologoproduct Bascom” și SRL „Roma” nu se aflau în administrarea SRL „Ratmos R” condusă de Vasiliev N. Aceste unități de tehnică nu au fost distribuite la primul concurs de privatizare, dar urmau să fie distribuite în calitate de cotă valorică la al doilea concurs

de privatizare, concurs care însă nu a avut loc. Vasiliev N. avea doar acces la aceste unități de tehnică agricolă. Prin urmare, s-a apreciat că statutul acestor unități de tehnică agricolă este indicat în actele de evidență a comisiei de privatizare, care în materialele cauzei penale este reprezentată sub formă de anexă numărul 1 la procesul-verbal numărul 2 al Comisiei de privatizare.

În același sens, instanța de recurs a consemnat că, în decizia instanței de apel se indică precum că organul de urmărire penală nu a anexat la materialele cauzei penale probe care ar dovedi că patrimoniul indicat în anexa numărul 1 la procesul-verbal numărul 2 al Comisiei de privatizare, într-adevăr, urma a fi distribuit la cota valorică. Concomitent, instanța de judecată, sub pretext că însăși procesul-verbal respectiv al Comisiei de privatizare nu este anexat la materialele cauzei penale, neîntemeiat neagă relevanța acestor date, ceea ce reprezintă o substituie a subiectului cercetării judecătorești.

Prin urmare, s-a menționat că instanțele de fond nu au dat o apreciere faptului că, inițial, inculpatul Vasiliev N. a declarat în ședința de judecată precum că unitățile de tehnică agricolă reflectate în facturile fiscale se aflau la balanța SRL „Ratmos R”, dar, în același timp, a declarat că *nu dispune și nu poate să prezinte instanței de judecată actele de contabilitate, în baza cărora aceste unități de tehnică agricolă au fost primite la balanța SRL „Ratmos R”, condusă de el. Ulterior, Vasiliev N. a prezentat în instanța de fond:*

- un contract de gaj cu numărul S99029 din 18.05.1999, încheiat între SA „Patria” și SA „Agroindbank”, la care este anexată și o listă a bunurilor transmise în gaj: 1 tractor MTZ 80 fabricat în 1980, 2 tractoare MTZ 82 fabricate în 1990 și 1985, 1 tractor T-150 fabricat în 1983, 2 tractoare IUMZ fabricate în 1987 și 1990, însă fără a fi indicat numărul de inventariere al unităților respective de tehnică;

- un contract fără număr din 24.01.2001 încheiat între SA „Agroindbank”, SA „Patria” și SRL „Ratmos R”, din datele căruia rezultă precum că SRL „Ratmos R” a achitat datoriile SA „Patria” față de instituția bancară, iar în schimb a primit o parte din bunurile gajate de SA „Patria” și anume: 1 tractor MTZ 80 și 2 tractoare MTZ 82;

- cartea de evidență a mijloacelor fixe a SRL „Ratmos R”, în care sunt indicate unitățile de tehnică și utilajul primit în arendă - în prima parte, mijloacele fixe transmise către SRL „Ratmos R” în contul stingerii datoriilor la salariu - în partea a doua (necusută, nesigilată, nenumerotată, cu foi goale printre cele câteva perfectate, cu inscripții neclare și nedeslușite).

Astfel, Vasiliev N. a tins să argumenteze dreptul de proprietate al SRL „Ratmos R” asupra unor unități de tehnică agricolă, pe care el le-a transmis prin facturile respective către SRL „Volgoproduct Bascom” și SRL „Roma”. Însă, afirmațiile respective nu corespund adevărului și nu pot fi luate în considerație, întrucât vinovăția lui rezultă din probele anexate la dosar. Astfel, s-a menționat că cea mai mare parte a unităților de tehnică transmise de Vasiliev N. către SRL „Volgoproduct Bascom” și SRL „Roma”: tractorul MTZ 80 cu numărul de inventariere 117, tractorul MTZ 80 cu numărul de inventariere 121, tractorul MTZ 80 cu numărul de inventariere 108, tractorul T 150 cu numărul de inventariere 111, semănătoarea cu numărul de inventariere 141, 2

încărcătoare de grâne cu numărul de inventariere 180, strungul cu numărul de inventariere 223, completul de irigare KH 50 și CHTI 50/80 cu numărul de inventariere 84 și tractorul LTZ 62 cu numărul de inventariere 220, sînt reflectate în cartea de evidență a mijloacelor fixe prezentată de Vasiliev N. în instanța de judecată drept unități de tehnică aflate la evidența contabilă a SRL „Ratmos R”. În același timp, inculpatul Vasiliev N. însă nu a putut să prezinte instanței de judecată actele primare de contabilitate în baza cărora aceste unități de tehnică agricolă ar fi putut fi luate anterior la evidență ca proprietate a SRL „Ratmos R” (actul de primire-predare). El nu a putut să prezinte în ședința de judecată asemenea acte din simplu motiv că ele nu există.

Conform datelor din lista patrimoniului care nu poate fi distribuit la I-ul concurs pe SA „Patria” (anexa numărul 1 la procesul-verbal nr. 2, vol. 2 f.d. 207), aceste unități de tehnică nici nu puteau fi distribuite în procesul de privatizare.

Prin urmare, SRL „Ratmos R” nu deținea calitatea de proprietar asupra mijloacelor de tehnică agricolă. În aceste împrejurări, instanța a evitat să constate că actele prezentate de inculpatul Vasiliev N. în instanța de judecată, în cazul inexistenței actelor primare de evidență, nu au calitate de acte de evidență contabilă, motiv pentru care, ele nu puteau fi luate în considerație.

În factura fiscală AU 0713841 din 29.10.2004 (vol. 8, f.d. 200), prin care inculpatul a transmis către SRL „Volgoproduct Bascom”, în contul stingerii datoriilor față de această întreprindere, 2 încărcătoare de grâne ZSP 100, un strung, 2 curățătoare, un complet de irigare KH 50 și CHTI 50/80 și o căsuță vagon, sunt indicate chiar și numerele de inventariere a unităților respective de tehnică agricolă, numere care exact coincid cu numerele unităților de tehnică reflectate în Lista patrimoniului care nu a fost distribuit la 1 concurs de privatizare de SA „Patria” (vol.2 f.d. 207), iar al doilea concurs de privatizare nu a avut loc. Prin urmare, inculpatul a înstrăinat din numele SRL „Ratmos R” bunuri materiale care nu au aparținut și nici nu puteau să aparțină acestei întreprinderi.

Inculpatul Vasiliev N. în realitate urmărea scopul nu să achite din contul propriilor mijloace datoriile SRL „Ratmos R” către SRL „Volgoproduct Bascom” și SRL „Roma”, ci, prin aplicarea unei scheme ilegale, a însușit unitățile respective de tehnică agricolă, transferîndu-le în acest scop de la SRL „Volgoproduct Bascom” și SRL „Roma” în scurt timp către SRL „Iularia Prim”, care era condusă de soția sa, Vasileva A., apoi de la ultima - către SRL „Aragonvis corn”, condusă de feciorul său, Vasiliev Al.

Astfel, prin facturile fiscale DK 0086733 și DK 0086734, ambele din 25.11.2004, SRL „Volgoproduct Bascom” a transmis către SRL „Iularia Prim”, condusă de Vasileva A., exact aceleași unități de tehnică agricolă, pentru faptul că aceasta a achitat datoriile SRL „Ratmos R”.

Cu privire la unitățile de tehnică înstrăinate în același scop de inculpatul Vasiliev N. către SRL „Roma”, instanța de recurs a consemnat că aceste unități de tehnică ulterior, prin contractul din 17.12.2004 (vol. 10, f.d. 97) au fost transmise de SRL „Roma” în arendă către aceeași SRL „Iularia Prim” condusă de Vasileva A., care este soția inculpatului Vasiliev N., iar ulterior, prin facturile fiscale SW 0994291 și SW0994293 din 11.06.2008, acestea au fost înstrăinate către SRL „Aragonvis corn”, condusă de feciorul inculpatului.

Directorul SRL „Roma” Matcovschi V. a relatat că unitățile respective de tehnică, în realitate, nici nu s-au aflat în posesia fizică a acestei întreprinderi. El a concretizat că anume Vasiliev N. a inițiat negocierile în vederea transmiterii unităților respective de tehnică în contul stingerii datoriilor SRL „Ratmos R” către SRL „Roma”, însă, concomitent a solicitat ca aceleași unități de tehnică să fie transmise de SRL „Roma” către SRL „Iularia Prim”, asigurându-l că ulterior el, Vasiliev N., le va răscumpăra de la SRL „Roma” prin livrări de producție agricolă.

În perioada anului 2008 unitățile respective de tehnică au fost răscumpărate de SRL „Aragonvis corn”, condusă de Vasiliev Al., care este feciorul inculpatului Vasiliev N.

În continuare, instanța de recurs a menționat că directorul SRL „Volgoproduct” Raņev D. a confirmat datoriile SRL „Ratmos-R”, dar a declarat că tehnica respectivă nu a fost transmisă conform facturilor fiscale menționate mai sus, că Vasiliev N. doar a perfectat documentele de transmitere a unităților respective de tehnică către SRL „Volgoproduct Bascom” în contul stingerii datoriilor.

Martorul Raņev D. a concretizat că SRL „Volgoproduct Bascom” a perfectat facturile fiscale de transmitere a acelorași unități de tehnică către SRL „Iularia Prim” la rugămintea lui Vasiliev N., care a asigurat că anume SRL „Iularia Prim” va achita datoriile SRL „Ratmos-R” către SRL „Volgoproduct”.

Sub acest aspect declarațiile inculpatului, precum că el a urmărit scopul doar de a stinge datoriile față de această întreprindere, în mod evident nu corespund adevărului, deoarece datoriile respective nu sunt achitate nici pînă în prezent. Din acest fapt rezultă că inculpatul, în realitate, a urmărit alt scop - de însușire a bunurilor și transferarea lor din proprietatea SA „Patria” în proprietatea întreprinderilor conduse de rudele lui, prin aplicarea unei scheme ilegale de legalizare a actelor de proveniență.

Instanța de judecată însă a evitat să dea o apreciere acestor circumstanțe.

În ședința de judecată inculpatul Vasiliev N. a declarat că toate unitățile de tehnică agricolă, în realitate fizic „sunt pe loc”. Bineînțeles, că acestea ar putea fi prezente într-un anumit loc din s. Răcăria, la care ar putea să indice inculpatul Vasiliev N., însă ele, cum este arătat și mai sus, conform documentelor de evidență contabilă, nu se află nici în folosința și nici în proprietatea SRL „Ratmos R”, deoarece anterior au fost înstrăinate de inculpatul Vasiliev N. către întreprinderile care aparțin rudelor lui.

Mai mult ca atît, din informația prezentată de lichidatorul V. Topor, rezultă că prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 10.03.2009 a fost intentată față de SRL „Ratmos R” procedura de lichidare pe motiv de lipsă a masei debitoare în această întreprindere.

Instanța de recurs a consemnat că, inculpatul Vasiliev N., în calitate sa de conducător al SRL „Ratmos R” deținea în mod legal o semănătoare „Multicorn” cu numărul de inventariere 142, care avea statut de cotă valorică conform hotărîrii comisiei de privatizare din 30.11.2000 - vol. 2, f.d. 129. În privința acestei semănători deja există o ordonanță în vigoare a procurorului din 10.06.2010, emisă în altă cauză penală, cu privire la încetarea urmăririi penale, ordonanță prezentată de procuror în ședința de judecată. Semănătoarea respectivă însă este alta decît cea cu numărul de inventariere 141, înstrăinată ilegal de Vasiliev N. către SRL „Volgoproduct Bascom” prin factura fiscală AU 0713841 din 29.10.2004 împreună cu alte unități de tehnică agricolă.

Astfel, avînd în gestiunea sa doar o singură semănătoare „Multicorn”, dar și aceea cu statut de cotă valorică, inculpatul nicidecum nu putea mai întîi să o înstrăineze către SRL „Volgoproduct Bascom”, iar ulterior personal să o cumpere de la proprietarii cotelor-părți valorice. Prin urmare, instanța de recurs a conchis că vinovăția inculpatului Vasiliev în baza art. 190 alin. (5) CP este dovedită integral, iar instanța de apel în această parte probele le-a apreciat incorect, le-a ignorat sau le-a denaturat.

În partea care se referă la învinuirea înaintată lui Vasiliev N. în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) CP și, respectiv, pe episodul 3 (înstrăinarea ilegală către SRL „Roma” a cotei valorice - stropitoarei OIIB -2000) s-au invocat următoarele.

În ședința de judecată inculpatul Vasiliev N. a recunoscut faptul de înstrăinare a stropitorii respective către SRL „Roma”, însă a declarat precum că stropitoarea în cauză se afla la balanța SRL „Ratmos R” și nu avea statut de cotă valorică. Vinovăția lui însă, pe capătul respectiv de acuzare, este dovedită:

- prin datele din Lista patrimoniului destinat distribuirii în natură proprietarilor grupului 1 reprezentat de Babin I. (fost conducător al SRL „Ratmos R”) - anexa numărul 1 B la procesul-verbal numărul 6 al comisiei de privatizare a patrimoniului SA „Patria” din 30.11.2000 - vol. 2 f.d. 199, în care este reflectată și această unitate de tehnică agricolă.

- statutul de cotă valorică a stropitorii în cauză este reflectat chiar și în cartea de evidență a mijloacelor fixe a SRL „Ratmos R”, prezentată de inculpatul Vasiliev N. în ședința de judecată;

- prin datele facturii fiscale AU 0713842 din 29.10.2004 prin care Vasiliev N. a înstrăinat către SRL „Roma” stropitoarea;

- prin declarațiile juristului SRL „Roma” Șlehtițhii V., care a confirmat și cele relatate de directorul acestei întreprinderi Matcovschi V., făcute de ultimul la urmărirea penală, concretizînd că Vasiliev N. a solicitat ca toate cele 3 unități de tehnică agricolă, inclusiv și stropitoarea, să fie transmise de SRL „Roma” către SRL „Iularia Prim”, asigurînd că ultima se va achita pentru datoriile SRL „Ratmos R”. SRL „Roma” însă, a acceptat doar transmiterea în arendă a unităților respective de tehnică către SRL „Iularia Prim”, fapt care se confirmă și prin 2 contracte de arendă din 17.12.2004, vol. 10, f.d. 97, 99; prin datele facturii fiscale SW 0994292 din 11.06.2008 prin care deja SRL „Roma” a înstrăinat stropitoarea în cauză către SRL „Aragonvis Corn” condusă de Vasiliev Al., care este feciorul inculpatului Vasiliev N., vol. 10, f.d. 104; prin aceleași declarații a primarului s. Răcăria, Nadulișneac V., despre relațiile de rudenie ale inculpatului Vasiliev N. și Vasiliev Al.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs a constatat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Vasiliev N. în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) CP. Instanța de apel însă nu a pătruns în esența probelor respective, apreciindu-le superficial și incorect.

În partea învinuirii aduse lui Vasiliev N. pe art. 191 alin. (5) CP și lui Șaban V. pe art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP - însușirea a bunurilor altei persoane - atelierul de tîmplărie (epizodul 4), instanța de recurs a menționat că faptul de transmitere a încăperii atelierului de tîmplărie, clădirii de piloramă și pieselor de piloramă către SRL „Ratmos R” în contul stingerii datoriilor la salariu față de foștii angajați ai SA „Patria”, este

confirmat prin datele procesului-verbal numărul 10 din 18.06.2001 a comisiei de privatizare a patrimoniului SA „Patria” - (vol. 7 f.d. 175). Valoarea acestui atelier în mărime de 103153 lei rezultă atât din actele comisiei de privatizare, cât și din hotărârea instanței de judecată din 10.02.2005 - vol. 7, f.d. 149, vol. 3, f.d. 7. Procurorul a pledat că vinovăția lui Vasiliev N. în această parte se confirmă:

- prin datele care rezultă din hotărârea instanței de judecată din 10.02.2005 în dosarul civil cu numărul 2-113/05 - SC „Polifrukt Impex” către SRL „Ratmos R” și alte persoane - vol. 3 f.d.7, hotărâre prin care s-a recunoscut dreptul de proprietate al SC „Polifrukt Impex” asupra bunurilor respective;

- prin informația Biroului Statistică Rîșcani despre prețul mediu de piață a unui kg de porumb, care la timpul respectiv a constituit 0,81 lei -(vol. 3 f.d. 134), în cazul în care Vasiliev N. a transmis foștilor salariați ai SA „Patria” în contul stingerii datoriilor la salariu porumb necîntărit, la prețul de 1,5 lei;

- prin datele care rezultă din contractul cu numărul 12 nedatat și îndeplinit între directorul SRL „Polifrukt Impex”, Holban Pavel, și SRL „Ratmos R” despre transmiterea datoriilor la achitarea salariilor către foștii angajați ai SA „Patria” - vol. 3 f.d.6;

- prin informația judecătoriei Rîșcani din 23.07.2008 cu numărul 1439 cu privire la datele de înregistrare, care rezultă din cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Polifrukt Impex” - f.d. 5-8 (cauza penală conexată numărul 2008308027 de învinuire a lui Șaban V.).

Din esența învinuirii, referitoare la epizodul 4, clar rezultă că Vasiliev N. a acționat în scopul delapidării averii proprietate a SRL „Ratmos R” - atelierului de tîmplărie și nu a porumbului, respectiv suma prejudiciului de 103853 lei corect a fost indicată de către procuror.

În partea care se referă la învinuirea înaintată lui Vasiliev N. în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) CP și, respectiv, la epizodul 5 (sustragerea pe ascuns a țevilor de la completul de irigație „KH-50”) instanța de apel a încetat procesul penal pe acest capăt de învinuire din motiv că învinuirea nu este concretă, organul de urmărire penală n-a stabilit câte țevi de ameliorație au fost sustrate, care a fost prețul lor. Un alt motiv de încetare a servit faptul, că proprietari ai bunurilor SRL „Iularia Prim”, în același timp și al țevilor de la complexul KH-50, ce se pretinde a fi sustrate, sunt fiica și soția lui Vasiliev N. și respectiv de la ei nu a existat plîngere pentru pornirea urmăririi penale.

Vasiliev N. a fost pus sub învinuire în aceea că el, la 12 aprilie 2007 pe ascuns a sustras din bunurile SRL „Iularia Prim” asupra cărora era aplicat sechestrul.

Astfel, prin hotărârea din 16.10.2006 Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Rîșcani a aplicat sechestrul asupra depozitului de grîne și asupra bunurilor materiale, inclusiv și asupra unui complet pentru irigație KI în valoare de 18000 lei din anexa acestui depozit, amplasat pe teritoriul s. Răcăria r-nul Rîșcani. Prin actul de aplicare a sechestrului din aceeași zi, organul fiscal a transmis la păstrare sub semnătură bunurile sechestrate către conducătorul SRL „Iularia Prim” Iațco Al.

Depozitul în cauză anterior s-a aflat în administrarea SRL „Ratmos R”, condusă de Vasiliev N., iar la momentul aplicării sechestrului era administrat de SRL „Iularia Prim”, condusă de Iațco Al, care este ginerele lui Vasiliev N.

În aceste împrejurări, Vasiliev N., acționînd în scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor din depozitul în cauză, în noaptea spre 12 aprilie 2007, aproximativ la ora 05.30, prin spargerea ușii de la intrare, a pătruns în depozitul respectiv, de unde pe ascuns a sustras țevile completului de irigație „KH-50”, pe care le-a încărcat într-un camion neidentificat, apoi le-a transportat într-o direcție necunoscută și le-a înstrăinat către persoane neidentificate.

Acest complet de irigație - „KH-50” cu numărul de inventariere 84, în valoare de 24350 lei, anterior Vasiliev N. ilegal l-a înstrăinat către SRL „Volgoproduct” prin factura fiscală AU 0713845 din 29.10.2004, iar SRL „Volgoproduct” ulterior l-a înstrăinat către SRL „Iularia Prim” prin factura fiscală DK 0086733 din 25.11.2004. Conform învinuirii incriminate lui Vasiliev N. același obiect de două ori l-a înstrăinat la diferiți agenți, apoi tot Vasiliev N. l-a furat.

Inculpatul Vasiliev N. nu și-a recunoscut vina de săvîrșirea acestei infracțiuni, declarînd că, în realitate, în depozitul respectiv nu a pătruns și nu a sustras nici o țevă, însă vinovăția lui este dovedită prin următoarele probe:

- prin datele care rezultă din hotărîrea Inspectoratului Fiscal de Stat pe r-nul Rîșcani din 16.10.2006 cu privire la aplicarea sechestrului asupra depozitului de grîne, inclusiv și asupra unui complet pentru irigație Ki în valoare de 24350 lei - vol. 1 f.d.11-16;

- prin declarațiile în ședința de judecată a șefului Inspectoratului Fiscal de Stat Rîșcani, Tcaci Z., care a relatat despre împrejurările referitoare la aplicarea sechestrului respectiv, concretizînd că, potrivit actelor de evidență contabilă, SRL „Ratmos R” și Vasiliev N. nu aveau nici o atribuție cu depozitul și anexa acestuia puse sub sechestru;

- prin declarațiile inspectorului Inspectoratului Fiscal de Stat Rîșcani Ataman Al., care în ședința de judecată a confirmat faptul că el a aplicat sechestrul, inclusiv și pe țevile completului de irigare, a sigilat și a plombat depozitul și anexa depozitului, instalînd și lacăt. Actul de sechestru a fost semnat și de directorul SRL „Iularia Prim” Iațco Al.;

- prin declarațiile martorului Guțu N., fondator al SRL „Asinaris”, care a participat atît la sigilarea depozitului de grîne cît și la sigilarea anexei acestuia împreună cu reprezentanții inspectoratului fiscal.

Martorul a declarat în ședința de judecată că el personal a descoperit furtul în curînd după săvîrșirea lui, fiind informat despre acest fapt de paznicului Andronic B., care i-a comunicat că, anume, Vasiliev N. a pătruns noaptea în anexa depozitului de grîne, a scos de acolo țevile de la completul de irigație, tot atunci le-a încărcat într-un camion de model „Camaz” și le-a transportat într-o direcție necunoscută.

Șeful depozitului în cauză, Grîu Al., a declarat în ședința de judecată că, în timp ce depozitul deja era sigilat de inspectoratul fiscal, într-o dimineață la el acasă a venit paznicul Andronic B., care i-a comunicat că personal a văzut cum Vasiliev N. noaptea a sustras din anexa depozitului țevile de la completul de irigare. Din spusele lui Andronic B., a mai înțeles că Vasiliev N. a încărcat țevile sustrate într-un camion de model „Camaz”. Despre cele comunicate de paznic, Grîu Al. imediat i-a comunicat și lui Guțu N., apoi s-a deplasat la depozitul respectiv și a constatat prezența semnelor de sustragere prin forțarea intrării. Valoarea țevilor sustrate de Vasiliev N. - în sumă de 18000 lei (dar

nu a întregului complet de irigație), este confirmată prin informația (certificatul) primăriei s. Răcăria, anexată la actele cauzei.

Potrivit probelor acumulate, s-a stabilit, că inculpatul Vasiliev N. a sustras nu întregul complet de irigație, ci doar numai o parte componentă și nedivizată a acestui complet - țevile de la completul respectiv. La momentul sustragerii, acestea erau puse sub sechestru - circumstanță care lipsește de importanță faptul cine era proprietarul lor.

Din alt punct de vedere, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel pe învinuirea adusă în baza art. 191 alin. (5), 186 alin. (2) și 361 alin. (1) CP a încetat procesul penal bazându-se pe prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, precum că la caz *există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale*. Conform prevederilor art. 391 CPP, sentința de încetare a procesului penal se pronunță în situația în care instanța constată existența unuia din cazurile prevăzute în alin. (1) al normei date, când lipsește plângerea părții vătămate, părțile s-au împăcat, decesul inculpatului ș.a.

În speță, instanța de apel, încetând procesul penal, s-a referit la pct. 6) din alineatul (1) - există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. Conform prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP la circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea pornirii penale sau tragerea la răspundere penală se referă situațiile:

- există cel puțin unu din cazurile prevăzute în art. 35 CP (legitima apărare, riscul întemeiat, ș.a.) care înlătură caracterul penal;
- renunțarea de bună voie la săvârșirea infracțiunii în condițiile art. 56 CP;
- persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală;
- persoana a săvârșit fapta prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate și nu este necesară aplicarea măsurilor cu caracter medical;
- în cazul când conform legislației făptuitorul este liberat de răspundere penală (art. 217 alin. (4), 278 alin. 6), 282 alin. (2), 290 alin. (3), 325 alin. (4), 334 alin. (3), 337 alin. (2), 362 alin. (4), 371 alin. (5) CP);
- în cazul când Parlamentul refuză să încuviințeze începerea urmăririi penale sau trimiterea în judecată a unui deputat.

Însă, circumstanțele la care s-a referit instanța de apel nu cad sub incidența pct. 6) alin. (1) al art. 391 CPP. Or, instanța de apel a încetat procesul penal pe motiv că învinuirea este „imprecisă” și acesta încalcă dreptul inculpaților prevăzute de art. 6 CEDO.

Colegiul a mai atenționat și asupra faptului că, potrivit prevederilor art. 60 CP, în cazul prescripției tragerii la răspundere penală în ședința de judecată persoana, după caz, se liberează de răspunderea penală, dar nu se încetează procesul penal, după cum a procedat instanța de apel.

Procesul penal poate fi încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție numai în decursul urmăririi penale. (art. 275 CPP)

În atare circumstanțe se consideră, că instanța de apel a comis erori de drept prin încălcarea prevederilor art. 100, 101, 275, 276, 324, 332, 391, 414-419 CPP, iar aceste abateri se cuprind în prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 CPP, instanța de apel nu s-a

pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, a încetat procesul penal fără temei legal, superficial a verificat legalitatea și temeinicia sentinței.

Recursurile inculpaților Vasiliev N. și Șaban V., de asemenea, au fost admise pentru o eventuală verificare suplimentară a motivelor invocate de aceștia în instanța de apel.

9. Rejudecând cauza, potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 mai 2017 s-a dispus admiterea apelului declarat de procuror, casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încetat procesul penal în privința lui Vasiliev N. în baza art. 42 alin. (3), 332 alin. (1), art.361 alin. (1) și art.186 alin. (2) lit. c), d) CP, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 CP.

Totodată, Vasiliev N. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 190 alin. (5) CP la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în întreprinderi, organizații și instituții pe un termen de 5 ani;

- art. 191 alin. (5) CP la 8 închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv lui Vasiliev N. i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în întreprinderi, organizații și instituții pe un termen de 5 ani.

De asemenea, s-a dispus încetarea procesului penal în privința lui Șaban V. pe art. 332 alin. (1) CP, deoarece a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) CP.

Șaban V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (5) CP la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a menționat că în privința inculpaților urmează a fi aplicată pedeapsa stabilită, după epuizarea tuturor căilor de atac.

10. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a menționat că prima instanță, deși a dispus achitarea în privința inculpatului Vasiliev N. pe toate capetele de acuzare, nu a indicat deplin învinuirea adusă acestuia potrivit ordonanței din 02.08.2010 cu privire la schimbarea și completarea acuzării și nu a redat învinuirea adusă în baza art. 42 alin. (3), 332 alin. (2) lit. b) CP.

De asemenea, instanța de apel a notat că, deși prima instanță a dispus achitarea inculpatului Vasiliev N. din motiv că faptele acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii, totuși a eșuat în indicarea concretă a elementelor care nu s-au confirmat vizavi de fiecare învinuire adusă în parte inculpatului, pe de altă parte, indicând greșit că organul de urmărire penală nu a stabilit obiectul infracțiunii prevăzute de art. 186 CP.

În partea ce ține de dispunerea achitării în privința lui Șaban V. în baza art. 42 alin. (5), 195 alin. (2) CP, prima instanță nu a ținut seama de faptul că acuzatorul de stat în această parte a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP, în urma modificărilor efectuate în Codul penal prin Legea nr. 277-XVI în vigoare din 24.05.2009, prin care art. 195 CP a fost abrogat.

În continuare, instanța de apel a indicat că, procurorul a prezentat ordonanța de modificare a învinuirii aduse lui Șaban V. la 03.04.2017, completând învinuirea pe

epizodul delapidării averii străine, săvârșit în complicitate cu inculpatul Vasiliev N., cu cauzarea SRL „Ratmos R” a daunei materiale în mărime de 103853 lei, chestiune care a lipsit în învinuirea adusă anterior inculpatului. Instanța a admis această ordonanță, considerând că prin completarea dată nu se înrăutățește situația inculpatului și nu i se încalcă dreptul la apărare, de fapt încadrarea juridică a faptelor imputate acestuia nefiind afectată.

De altfel, vinovăția inculpaților de faptele infracționale incriminate acestora prin rechizitoriu și-a găsit confirmarea fiind dovedite cu certitudine. Astfel, în urma evaluării integrale a probelor din dosar s-a ajuns la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția lui Vasiliev N. și Șaban V. de comiterea infracțiunilor imputate acestora prin actul de sesizare a instanței.

Prin urmare, instanța de apel a consemnat că, în speța dată, s-a constatat cu certitudine că Vasiliev N. a scris personal factura fiscală CH 0641645, a semnat-o și i-a aplicat ștampila, cu toate că acesta declară că factura a fost scrisă din greșeală de dânsul și nu a folosit-o, totuși în acțiunile lui se conțin elementele infracțiunii de confecționare și deținere a actelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații. Totodată, la caz, este incident termenul de prescripție de tragere la răspundere penală pentru comiterea acestei infracțiuni.

În continuare, instanța de apel a constatat că, din probele cercetate, rezultă vinovăția inculpatului Vasiliev N. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) CP. În speță, s-a constatat că toate unitățile de tehnică agricolă înstrăinate de Vasiliev N. către SRL „Vologoproduct Bascom” și SRL „Roma” nu se aflau în administrarea SRL „Ratmos R” condusă de Vasiliev N., aceste unități de tehnică nu au fost distribuite la primul concurs de privatizare, dar urmau să fie distribuite în calitate de cotă valorică la al doilea concurs de privatizare, concurs care însă nu a avut loc, iar Vasiliev N. avea doar acces la aceste unități de tehnică. Statutul acestor unități de tehnică agricolă este indicat în actele de evidență a comisiei de privatizare, și anume, în lista patrimoniului care nu poate fi distribuit la I concurs, care în materialele cauzei penale este reprezentată sub formă de anexă numărul 1 la procesul-verbal numărul 2 a Comisiei de privatizare, cercetat în ședința instanței de apel.

Prin aceste acte nu se demonstrează stingerea datoriilor salariale ale SA „Patria” de către SRL „Ratmos R”, fiind indicate alte unități de tehnică decât cele din facturile prin care unitățile de tehnică agricolă au fost transmise de Vasiliev N. către SRL „Vologoproduct Bascom” și SRL „Roma” potrivit anexei nr. 1 la contractul din 19.05.1999, acolo fiind indicate doar 3 unități.

Mai mult, instanța de apel a menționat că partea apărării nu a putut demonstra că unitățile de tehnică agricolă reflectate în facturile fiscale se aflau la balanța SRL „Ratmos R”, după cum s-a pretins de Vasiliev N. În acest sens, instanța nu a reținut declarațiile inculpatului Vasiliev N. precum că ar fi urmărit scopul de a stinge datoriile întreprinderii, mai ales că din declarațiile martorului Ranțev D., directorul SRL „Vologoproduct”, s-a stabilit că datoriile față de întreprinderea sa nu au fost achitate, în atare situație se constată că Vasiliev N. de fapt a urmărit scopul de însușire a bunurilor și transferarea lor

din proprietatea SA „Patria” în proprietatea întreprinderilor conduse de rudele lui, prin aplicarea unei scheme ilegale de legalizare a actelor de proveniență.

După înstrăinarea unităților de tehnică către SRL „Vologproduct Bascom” și SRL „Roma”, acestea au fost înstrăinate către SRL „Iularia Prim”, care era condusă de soția lui Vasiliev N., Vasilieva A., apoi de la ultima - către SRL „Aragonvis Corn” condusă de feciorul Vasiliev Al., prin ce se dovedește intenția de escrocherie în cazul dat.

Astfel, din facturile fiscale DK 0086733 și DK 0086734, ambele din 25.11.2004, rezultă că SRL „Vologproduct Bascom” a transmis către SRL „Iularia Prim”, condusă de Vasilieva A., exact aceleași unități de tehnică agricolă, în urma faptului că SRL „Iularia Prim”, ar fi achitat datoriile lui SRL „Ratmos R”.

Mai mult, tot în același context, instanța de apel a făcut trimitere și la informația prezentată de lichidatorul Topor V., potrivit căreia prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 10.03.2009 a fost intentată față de SRL „Ratmos R” procedura de lichidare, din motivul de lipsă a masei debitoare în această întreprindere. Alături de aceste acțiuni s-a evidențiat și intenția inculpatului de dobîndire a bunurilor prin escrocherie, care este demonstrată prin diversele căi de înstrăinare a acelorași bunuri de mai multe ori către întreprinderile conduse de rudele sale, fără ca aceste bunuri să fie restituite SA „Patria”. Temei de a pune la îndoială probele cercetate nu s-au stabilit, în sensul dat probele administrate fiind admisibile, pertinente, concludente și veridice. Toate unitățile de tehnică agricolă enumerate mai sus, în sumă totală de 619810 lei, nu se aflau în administrarea SRL „Ratmos R”, condusă de Vasiliev N. Ultimul avea doar acces la ele. Prin înstrăinarea ilegală a unităților respective de tehnică agricolă, ultimul a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice - proprietarilor cotei - părți valorice din SA „Patria”.

Vina inculpatului Vasiliev N. în baza art.191 alin. (2) lit. c), d) CP privind înstrăinarea unei stropitori, la fel, a fost dovedită prin probele cercetate în cadrul ședinței instanței de apel la demersul procurorului. Cele stabilite permit instanței de apel să rețină în sarcina lui Vasiliev N. faptul că acesta, deținînd funcția de conducător al SRL „Ratmos R” din s. Răcăria r-nul Rîșcani și avînd statut de persoană care gestionează o organizație, acționînd din interes material prin depășirea în mod vădit a drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, la 29 octombrie 2004, prin factura fiscală AU 0713842 legal a înstrăinat către SRL „Roma”, în contul stingerii datoriilor lui SRL „Ratmos R” față de această întreprindere o stropitoare OIIB - 2000 cu numărul de inventariere 170 în valoare de 15380 lei, distribuită la cota valorică a foștilor angajați ai SA „Patria”. Ulterior, prin factura fiscală SW 0994292 din 11.06.2008, SRL „Roma” a înstrăinat unitatea respectivă de tehnică agricolă întreprinderii conduse de Vasiliev Al., care este feciorul lui Vasiliev N. Or, prin înstrăinarea ilegală a unității respective de tehnică agricolă, ultimul a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice - proprietarilor cotei-părți valorice din SA „Patria”.

Referitor la învinuirea adusă inculpatului Vasiliev N. în baza art. 42 alin. (3), 332 alin. (2) lit. b), 191 alin. (5) CP și inculpatului Șaban V. în baza art. 332 alin. (2) lit. b), art. 42 alin. (5), 191 alin. (5) CP pe epizodul 4 ce ține de atelierul de tîmplărie din gestiunea SRL „Ratmos R”, instanța de apel a menționat următoarele.

În primul rînd s-a specificat că, în urma cercetării probatoriului administrat, s-a constatat că acțiunile inculpaților urmează a fi calificate corect în baza art. 332 alin. (1) CP, vinovăția acestora fiind dovedită indubitabil. Infrațiunea de fals în acte publice incriminată inculpaților, s-a realizat prin introducerea falsurilor în actele oficiale, modificînd conținutul actului, sau prin cele de perfectare a unor astfel de acte vădit false, din interes material sau din alte interese personale.

Potrivit rechizitoriului, Șaban V. a fost învinuit de către organul de urmărire penală precum că, exercitînd funcția de primar al comunei Răcăria din r-nul Rîșcani și fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, în perioada lunii ianuarie 2005, în primăria comunei Răcăria r-nul Rîșcani, cooperînd cu Vasiliev N. din aceeași localitate și acționînd în interesul personal al acestuia, în scop de a însuși în proporții deosebit de mari bunurile SRL „Ratmos R”, a fabricat din numele foștilor salariați ai SA „Patria”: Guțul T., Parcalaba I., Secrieru V., Guzman S., Antemeniuc V., Rîbuleac B., Curiș I., Lungu Al., Andronic V., Osadciuc B., Nadulișneac A., Curiș M., Stavciuc V., Stavciuc Al., Slesarciuc E., Dolgaia N., Maximciuc A., Scripnic B., Bologan M., Tcaci V., Ignatiuc A., Stagurscaia G., Guțuleac L., Grîu N., Parcalaba A., Stavciuc V., Eladii S., Slesarciuc A., Tîmco O. și Ungurean F. recipise false de confirmare a faptului precum că aceștia, fiecare în parte, au primit de la SRL „Polifrukt Impex” datoriile lui SA „Patria” la salariul lor - recipise neînregistrate, pe care Șaban V. ilegal le-a autentificat prin aplicarea ștampilei cu blazon a primăriei și semnăturii sale din numele primarului.

Însă, potrivit art. 123 alin. (2) CP, (pînă la modificările operate prin Legea nr. 245 din 02.12.2011), prin persoană cu înaltă funcție de răspundere se înțelege persoana cu funcție de răspundere al cărei numire sau alegere este reglementată de Constituția Republicii Moldova și de legile organice, precum și persoanele cărora persoana cu înaltă funcție de răspundere le-a delegat împuternicirile sale.

Potrivit art. 112 alin. (3) din Constituție, modul de alegere a consiliilor locale și a primarilor se reglementează de Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală și de Legea nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local. Respectiv, instanța de apel a consemnat că, odată ce în Constituție nu este stipulat expres despre numirea primarilor în funcție, acestora nu li se poate atribui statutul de persoană cu înaltă funcție de răspundere.

Tot în același context, instanța a mai specificat că, prin Legea pentru modificare și completarea unor acte legislative nr. 245 din 02.12.2011, art. 123 CP, a suportat modificări esențiale, în urma cărora primarul nu se include în categoria persoanelor cu înaltă funcție de răspundere.

Respectiv, reieșind din considerentele arătate supra, s-a conchis că acțiunile lui Șaban V., care a denaturat adevărul în documente oficiale, cînd avea funcția de primar, corect urmează a fi încadrate în baza art. 332 alin. (1) CP, însă în această parte, a intervenit termenul de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală.

Potrivit art. 43 alin. (3) CP, organizator este persoana care a organizat săvîrșirea unei infrațiuni sau a dirijat comiterea ei. Din probele cercetate de instanță se constată cu certitudine că anume Vasiliev N. a organizat comiterea falsului în acte publice, precum și le-a falsificat, respectiv acțiunile acestuia urmează a fi încadrate corect în baza art. 43

alin. (3), 332 alin. (1) CP, însă nu este posibilă tragerea la răspundere a inculpatului, deoarece a intervenit termenul de prescripție.

Cu privire la capătul de acuzare incriminat inculpaților pe art. 191 alin. (5) CP, instanța de apel a menționat că, potrivit teoriei dreptului penal, delapidarea averii străine constă în faptul că infractorul transformă bunul aflat în gestionarea sau administrarea sa într-un bun al său, îl trece efectiv în stăpânirea sa, redând posibilități de a se comporta față de bun ca față de un bun propriu și de a efectua acte de dispoziție cu privire la acel bun.

Delapidarea averii străine presupune nu numai însușirea bunului administrat, dar și irosirea lui prin consumare, cheltuire, dăruire sau transmitere altor persoane fără restituirea echivalentului lui.

Latura subiectivă se caracterizează prin intenție directă și prin scop de profit. Delapidarea se consideră consumată din momentul în care vinovatul a obținut posibilitatea de a se folosi de această avere la dorința sa ori din momentul când a consumat-o.

Potrivit prevederilor art.42 CP participanții sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

Se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îi va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte. Pe când autorul efectuează acte de execuție care realizează în mod nemijlocit materialitatea faptei, complicele efectuează acte de sprijin a activității autorului.

În cazul discutat, s-a stabilit cu certitudine că, Vasiliev N., de comun acord și împreună cu Șaban V., avînd intenția dobîndirii ilicite a bunurilor SRL „Ratmos R”, au acționat împreună, anume Vasiliev N. a prezentat actele necesare pentru semnare lui Șaban V., care nu corespundeau realității și care conțineau date false, și anume recipise despre faptul că foștii angajați ai SA „Patria” au primit de la SC „Polifrukt Impex” datoriile salariale, în care după cum a declarat însuși Vasiliev N., a semnat personal în locul persoanelor, precum și cereri, Șaban V. la rîndul său le-a semnat și a aplicat ștampila pe actele prezentate, acte, care fiind transmise în instanța de judecată, au servit ca temei pentru trecerea dreptului de proprietate către S.C. „Polifrukt Impex”.

În opinia instanței de apel, atît Vasiliev N., cît și Șaban V., cunoșteau cu certitudine despre ilegalitatea acestor acțiuni și au acționat ilegal, Șaban V. participînd ca complice la comiterea infracțiunii de delapidare a averii străine.

Acțiunile inculpaților anume că formează toate elementele constitutive ale infracțiunii de delapidare a averii.

Afirmațiile atît a lui Vasiliev N., cît și a lui Șaban V., că nu au înțeles sensul actelor din cauza necunoașterii limbii în care erau întocmite recipisele și cererile de chemare în judecată, precum și că nu sunt vinovați, că nu au urmărit delapidarea averii și nu au avut

interes sunt combătute prin probele cercetate, nominalizate în decizie, precum și prin faptele reale constatate de instanța de apel.

Temeiuri de a pune la îndoială probele administrate pe caz nu s-au stabilit, în sensul dat probele administrate în ansamblu dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților.

Pe lângă aceasta, instanța de apel a considerat că este neîntemeiată acuzarea adusă lui Șaban V. de comiterea infracțiunii de delapidare a averii străine, ce ține de agravanta „săvârșită de două persoane”, deoarece de fapt lui Vasiliev N., care este autorul infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) CP o astfel de învinuire nu i-a fost adusă, în atare situație instanța de apel exclude agravanta „săvârșită de două persoane” și din învinuirea lui Șaban V.

Cît privește comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) CP reținută în sarcina lui Vasiliev N., instanța a considerat necesar reîncadrarea acțiunilor inculpatului doar în baza art. 191 alin. (5) CP, deoarece dispoziția normei date înglobează acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3) ale art. 191 CP și o calificare separată pe ambele aliniate nu este necesară, iar prin aplicarea separată a pedepselor în baza ambelor articole se înrăutățește situația inculpatului.

Referitor la învinuirea adusă inculpatului Vasiliev N. în baza art. 186 CP, instanța de apel a consemnat că și în această parte, vinovăția inculpatului a fost dovedită cu certitudine prin probele din dosar, dar în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, procesul penal urmează a fi încetat.

La stabilirea pedepsei în privința inculpaților instanța de apel a ținut seama de circumstanțele cauzei, de persoana celor vinovați și a statuat asupra aplicării unor pedepse cu închisoarea în limitele stabilite de sancțiunile articolelor imputate acestora, care este proporțională faptelor comise și prejudiciilor cauzate de aceștia.

11. Împotriva deciziei instanței de apel, inculpații și avocatul Pralea Gr. de comun cu Vasiliev N., declară recursuri ordinare.

11.1. Inculpatul Vasiliev N. solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței de achitare în privința sa.

Recurentul consideră că prezentul recurs se încadrează legal în termenul de declarare a recursului din considerentul că a făcut cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel la data pronunțării ei - 19.06.2017 (în limba română), însă este vorbitor de limba rusă, astfel își rezervă dreptul de a depune un recurs suplimentar după primirea deciziei motivate în limba pe care o posedă.

De asemenea, se atrage atenția Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție că pe parcursul anilor 2007-2017 în toate instanțele a fost asistat de un translator, iar actele de dispoziție ale instanțelor i-au fost înmânate în limba pe care o posedă, limba rusă.

Astfel, recurentul nu este de acord cu decizia Curții de Apel din 17.05.2017, considerînd-o neîntemeiată și nefondată, ba chiar ilegală, cu grave încălcări procedurale și materiale, care necesită a fi casată integral cu menținerea sentinței de achitare, deoarece instanța de apel, la judecarea cauzei, a admis erorile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP - nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, precum și acesta este expus neclar și pct. 8) - nu au

fost întrunite elementele infracțiunii, deoarece atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul judecării cauzei de instanțele ierarhic inferioare nu s-a dovedit faptul că Vasiliev N. ar fi comis careva fapte ce contravin legii.

Inculpatul susține că pe tot parcursul procesului penal nu și-a recunoscut vina.

Potrivit art.415 alin. (2¹) CPP, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți, martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

La caz, reieșind din conținutul normei date, se atrage atenția că instanța de apel examinând a doua oară în ordine de apel cauza dată, 11.10.2013-16.06.2017, în mai bine de trei ani a audiat doar câțiva martori. Astfel, în acest context, instanța de apel a respins, pe motiv că este complicată aducerea acestor martori în fața instanței, de nenumărate ori demersurile apărării privind audierea tuturor martorilor pe dosar, dar în final a emis o decizie în care s-a menționat că cauza a fost examinată sub toate aspectele, cu audierea tuturor martorilor, ceea ce nu corespunde realității.

O altă eroare gravă de drept comisă de instanța de apel se rezumă la faptul că, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 16.06.2013 a atenționat Curtea de Apel Bălți că, potrivit prevederilor art. 60 CP în cazul prescripției tragerii la răspundere penală în ședința de judecată persoana, după caz, se liberează de răspunderea penală, dar nu se încetează procesul penal, după cum a procedat instanța de apel.

Astfel, Curtea de Apel Bălți studiind superficial materialele cauzei trimise la rejudecare în apel, a ignorat recomandările obligatorii ale Curții Supreme de Justiție. În atare circumstanțe se consideră că instanța de apel a comis erori de drept prin încălcarea prevederilor art. 100, 101, 275, 276, 324, 332, 391, 414-419 CPP, iar aceste abateri se cuprind în prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 CPP.

Recurentul mai menționează că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, a încetat procesul penal fără temei legal, superficial a verificat legalitatea și temeinicia sentinței, încât consideră că erorile de drept comise la judecarea cauzei nu pot fi corectate în instanța de recurs și din acest punct de vedere soluția instanței de apel urmează a fi casată și menținută sentința sau dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel.

Instanța de fond în comparație cu cea de apel a respectat normele procesuale relevante cauzei, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanței privind achitarea lui Vasiliev N. fiind una motivată și întemeiată.

Cu privire la învinuirea incriminată inculpatului în baza art. 361 alin. (1) CP, în opinia lui, corect instanța de fond a statuat că factura fiscală CH 0641645 a fost întocmită de acesta personal, însă nu-și poate aminti în ce împrejurări. De asemenea, prima instanță, cercetînd nemijlocit sub toate aspectele probele din dosar, a conchis că

învinuirea formulată inculpatului Vasiliev N. în baza art. 191 alin. (5) și 42 alin. (3), 332 alin. (2) CP, nu și-a găsit confirmarea.

Referitor la comiterea infracțiunii de furt, recurentul menționează că, corect prima instanță a pronunțat o soluție de achitare, aducând argumente perfect legale și motivate, și anume s-a ținut seama de faptul că inculpatul Vasiliev N. în ședința de judecată nu și-a recunoscut vina declarând că în realitate în depozitul respectiv nu a pătruns și nu a sustras careva țevi.

În același context, recurentul mai specifică că, în ședința de judecată nu s-a putut stabili nici numărul de țevi sustras din anexa depozitului, nici prețul lor. Cum reiese din materialele dosarului, sechestrul a fost pus pe tot completul de irigare KI-50. Vasiliev N. este învinuit de sustragerea țevilor acestui complet de irigare, fără a se stabili câte țevi au fost sustrate, prețul unei țevi și prețul total al țevilor. Organul de urmărire penală nu a audiat reprezentanții SRL „Iuliana Prim” cui aparține acest complet de irigare. În așa circumstanțe nu este clar din ce considerente inculpatului i s-a incriminat lit. d) adică „*cauzarea de daune în proporții considerabile*”. Nu este clar în ce bază primăria s. Răcăria. r-nul Râșcani a eliberat informația că prețul țevilor este de 18000 lei.

Prin prisma tuturor probelor din dosar, este de menționat cu certitudine despre lipsa vinovăției și lipsa elementelor componente de infracțiune în acțiunile lui Vasiliev N. - *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.*

Pe cale de consecință, inculpatul reiterează că nu a recunoscut vina, iar analiza probelor prezentate a constatat și ne permite să afirmăm, că acțiunile incriminate acestuia nu au fost confirmate în ședințele judiciare și fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, încât urmează a fi menținută sentința de achitare.

11.2. Potrivit recursului comun declarat de inculpatul Vasiliev N. și avocatul acestuia Pralea Gr. se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței de achitare în privința inculpatului. Motivele expuse în recurs sunt următoarele:

Instanța de apel, încălcând legea și drepturile inculpatului la apărare, a emis o decizie ilegală în care eronat a descris probele, nu i-a dat posibilitatea inculpatului să se pronunțe în fața instanței, întrerupându-l de nenumărate ori. Probele prezentate de partea apărării nu au fost luate în considerație, mai mult ca atât în decizie acestea fiind descrise ca probe întru confirmarea învinuirii.

În mod sumar, încălcările care stau la baza recursului reprezintă încălcări care au dus la soluționarea greșită a cauzei date, cu aprecierea arbitrară a probelor, iar cumulativ acestea aduc atingere și încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

Inculpatul susține că este vorbitor de limba rusă și în instanța de apel, fiind supus emoțiilor nu a înțeles traducerea verbală, iar când a solicitat explicarea mai detaliată i s-a comunicat că va primi prin poștă decizia tradusă. Tot atunci i s-a explicat că termenul de contestare va începe din ziua primirii deciziei traduse.

11.3. Potrivit cererii de recurs ordinar declarate de inculpatul Șaban V., acesta solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței de achitare în privința sa.

Recurentul susține că instanța de apel la pronunțarea deciziei a dat o apreciere unilaterală, neobiectivă și cu înclinație de învinuire probelor administrate, fără o analiză minuțioasă a acestora. Mai mult, în opinia recurentului niciun martor audiat pe episoadele

de învinuire în privința lui Șaban V. nu a indicat la acesta ca la persoana ce a comis infracțiunile ce-i sunt imputate.

La fel, se indică că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că partea acuzării nu a prezentat careva probe care ar demonstra intenția directă a lui Șaban V. de a comite infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) CP.

La caz, nu s-a demonstrat nici interesul material, nici cel personal, care este obligatoriu pentru existența componenții de infracțiune prevăzută de art. 332 alin. (1) CP. Nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate careva probe pertinente și concludente care ar demonstra intenția lui Șaban V. de a comite infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (5) CP.

Instanța de apel nu a apreciat corespunzător depozițiile lui Șaban V. care a relatat, că de fapt a fost dus în eroare și a pus ștampila cu blazon pe documentele prezentate de către Vasiliev N.

Din atare considerente, recurentul susține că, instanța de apel superficial și eronat a apreciat probele din dosar, fapt care a adus la pronunțarea unei decizii ilegale. Eronat a fost interpretată de către instanța de apel și poziția inculpatului menționându-se că acesta a recunoscut parțial vina în baza art. 332 alin. (1) CP, fapt care nu corespunde realității, deoarece Șaban V. a recunoscut doar circumstanțele în care a ștampilat și semnat cererile aduse de către Vasiliev N. nu și comiterea infracțiunii de fals în actele publice.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate menționând că alegațiile recurenților sunt neîntemeiate, iar recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, cu menținerea deciziei instanței de apel.

13. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi respinse, ca inadmisibile, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularii acestora.

În drept, raționamentele instanței care au stat la baza soluției de respingere a recursurilor declarate se întemeiază pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit căreia, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererilor de recurs depuse, instanța a făcut verificările temeiurilor de casare invocate de părți, în raport cu actele dosarului, constatând că hotărârea recurată este conformă legii, fără a prezenta vreo lipsă, care să o afecteze, mai mult ca atât, nu există nici alte motive, neinvocate de părți, care ar putea fi luate în considerare din oficiu, și ar fi de natură să răstoarne soluția instanței de apel adoptate pe acest caz.

Totodată, se menționează că, cauza penală privindu-i pe Vasiliev N. și Șaban V. a fost deja judecată în procedura recursului ordinar, fiind dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, pentru a fi corectate erorile de drept semnalate de părți.

De asemenea, din materialele dosarului se constată că, sentința în privința inculpaților a fost pronunțată în 2010, iar faptele infracționale imputabile acestora prin rechizitoriu datează din 2004. Adică, în total, termenul de judecare a acestei cauze, din momentul sesizării instanței pînă în prezent este de peste zece ani. În acest aspect, se relevă că, în cauza *Ispan contra României, Hotărîrea CtEDO din 31 mai 2007*, Curtea Europeană a specificat că, fiind vorba de comportamentul tribunalelor naționale, se constată că importante întârzieri în procedură au fost cauzate de casările și trimiterile succesive ale cauzei la rejudecare. În această privință, Curtea a observat că derularea procedurii a fost prelungită din cauza numeroaselor decizii emise în cauză din care două anulau deciziile jurisdicțiilor inferioare pentru neregularități de procedură. Deși Curtea nu este competentă pentru a analiza modul în care jurisdicțiile naționale au interpretat și aplicat dreptul intern, se consideră totuși că acele casații succesive cu trimiterea la rejudecare se datorează unor erori comise de jurisdicțiile inferioare cu ocazia examinării cauzei (*Wierciszewska contra Poloniei, nr. 41431/98, 25 noiembrie 2003, § 46*). Pe de altă parte, repetarea unor astfel de casări denotă o deficiență de funcționare a sistemului judiciar (*Cârstea și Grecu contra României, nr. 56326/00, 15 iunie 2006, § 42*).

În același context, se face referire și la cauza *Damian-Burueană și Damian împotriva României* (Cererea nr. 6773/02), Hotărâre CtEDO din 26 mai 2009, unde Curtea a statuat că cauza nominalizată a fost trimisă la rejudecare de două ori în fața instanței de apel, ca urmare a omisiunilor Curții de Apel de a examina sau de a furniza motive ca răspuns la susținerile reclamantului. Or, potrivit Curții, instanțele naționale ar fi trebuit să acționeze cu mai multă promptitudine, iar, în consecință, toate acestea au conturat opinia unanimă despre violarea art. 6 din Convenție, prin tergiversarea procedurilor, fiind încălcat dreptul părții la un proces echitabil.

Așadar, în vederea excluderii unei potențiale încălcări a art. 6 CEDO și pornind de la faptul că majoritatea alegațiilor avansate de recurenți ce țin de fondul acestei cauze și implicit de toate capetele de acuzare imputate inculpaților au fost deja obiect de dispută, atât la etapa precedentă a judecării recursurilor, cât și în instanța de apel, Colegiul penal lărgit se va expune în contextul ce urmează asupra celor invocate în recursuri ținând seama prioritar de indicațiile date anterior Curții de Apel privitor la rejudecarea acestei cauzei.

Prin urmare, la caz, în termenul stabilit de lege, au fost depuse trei cereri de recurs, și anume, în nume propriu de inculpații Vasiliev N. și Șaban V., precum și de avocatul Pralea Gr. de comun cu inculpatul Vasiliev N., în continuare Colegiul penal lărgit se va expune asupra recursurilor apărătorului și inculpatului Vasiliev N. în același punct, iar asupra celui declarat de inculpatul Șaban V. într-un punct separat.

13.1. Or, analizând textual cererile de recurs declarate de inculpatul Vasiliev N. și de avocatul Pralea Gr., se constată că aceștia își întemeiază pretențiile, în drept, pe temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală,

pledând pentru casarea deciziei instanței de apel din 17.05.2017 și menținerea sentinței de achitare pronunțată de prima instanță.

În vederea susținerii acestei poziții, în particular, se invocă faptul că instanța de apel nu și-a motivat corespunzător soluția de condamnare adoptată în privința lui Vasiliev N. și Șaban V. și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în general motivarea soluției contravine dispozitivului deciziei, iar prin toate acestea instanța a admis o eroare gravă de fapt, care urmează a fi remediată la această etapă a procedurilor.

Față de cele invocate, Colegiul penal lărgit, în primul rând, amintește că, motivarea hotărîrii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atîta timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei hotărîri penale de condamnare, așa cum s-a procedat și în cauza de față. Fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect că aceasta se circumscrie încadrării juridice imputabile atât inculpatului Vasiliev N., cît și lui Șaban V. de către partea acuzării.

În aceeași ordine de idei, se notează că instanța de apel și-a motivat decizia, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) și art. 436 Cod de procedură penală, care stipulează limitele rejudecării cauzei, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la soluția expusă pe larg în pct. 9) din prezenta decizie.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului Vasiliev N. de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 191 alin. (5) Cod penal, iar careva temeiuri de a dispune achitarea ultimului, pe aceste capete de acuzare, nu s-au stabilit nici de instanța de recurs.

Deci, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, iar instanța de apel a dat răspuns argumentelor decisive invocate de părți, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția.

Pe de altă parte, se consemnează că, deși inculpatul Vasiliev N. face trimitere la temeiurile de casare din pct. 6), totuși acesta a eșuat să motivează *in concreto* căror anume circumstanțe de fapt ale prezentei cauze acestea sunt subsecvente, or una din condițiile de bază pe care trebuie să le întrunească cererea de recurs se referă la motivarea acesteia prin prisma erorilor de drept. Prin alte cuvinte, invocarea unor pretinse erori admise de instanța de apel urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă asupra căror anume motive trebuia, dar nu s-a pronunțat instanța prin decizie, în caz contrar acestea nu sunt preluate spre examinare de instanța de recurs.

Nu în ultimul rând, referitor la aceea că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, Colegiul ține să evidențieze că, în speța dată, instanței

de apel i-a fost deferit spre examinare apelul acuzatorului de stat, adică acesta a fost formulat de partea adversă în defavoarea inculpatului, respectiv este lipsită de temei critica recurentului în această parte.

În continuare, inculpatul Vasiliev N., făcând trimitere la eroarea de drept din pct. 8) specifică că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul judecării cauzei de instanțele de fond, nu s-a dovedit faptul că acesta ar fi comis careva fapte ce contravin legii. Indubitabil că, principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se referă la existența sau inexistența vinovăției persoanei trimise în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată. În cauza de față, problema vinovăției inculpatului Vasiliev N., pe toate capetele de acuzare, a fost minuțios verificată la etapa judecării apelului, corect statuându-se în acest sens că, ultimul se face vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186, 190, 191, 332, 361 Cod penal, însă în legătură cu survenirea prescripției, procesul penal pe unele capete de acuzare a fost încetat, iar în baza art. 190 alin. (5) și 191 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, inculpatul a fost sancționat la 9 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Pe aceeași linie de considerente, în contradicție cu poziția recurentului, Colegiul penal îi reamintește că aprecierea probelor, ca operațiune finală a activității de probațiune, permite judecătorului să determine măsura în care probele reflectă adevărul. Prin aprecierea tuturor probelor administrate, în ansamblul lor, judecătorul își formează convingerea cu privire la temeinicia sau netemeinicia acuzației înaintate, cu privire la măsura în care prezumția de nevinovăție a fost sau nu înlăturată prin probe certe de vinovăție și dacă se impune sau nu achitarea inculpatului pentru faptele deduse judecării.

La caz, fiind respectate aceste cerințe, instanța de apel, prin rejudecarea cauzei și analizarea minuțioasă a tuturor probelor cercetate, justificat a statuat că, Vasiliev N. se face vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 191 alin. (5) Cod penal, urmînd a fi condamnat, cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, la 9 ani închisoare, totodată fiind încetat procesul penal în baza art. 42 alin. (3), 332 alin. (1), art.361 alin. (1) și art.186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 Cod penal.

Printre altele, una din indicațiile exprese ale instanței de recurs din decizia Colegiului penal lărgit din 18 iunie 2013, pentru rejudecarea cauzei, s-a referit anume la aspectele învinuirii incriminate inculpatului Vasiliev N. în baza art. 190 alin. (5) și art. 191 alin. (5) Cod penal, în acest aspect fiind atrasă atenția instanței de apel asupra faptului că, anterior: „ .... instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, toate unitățile de tehnică agricolă înstrăinate de Vasiliev N. către SRL „Volgoproduct Bascom” și SRL „Roma” nu se aflau în administrarea SRL „Ratmos R” condusă de Vasiliev N. Aceste unități de tehnică nu au fost distribuite la primul concurs de privatizare, dar urmau să fie distribuite în calitate de cotă valorică la al doilea concurs de privatizare, concurs care însă nu a avut loc. Vasiliev N. avea doar acces la aceste unități de tehnică agricolă. Statutul acestor unități de tehnică agricolă este indicat în actele de evidență a comisiei de privatizare, care în materialele cauzei penale este

reprezentată sub formă de anexă numărul 1 la procesul-verbal numărul 2 al Comisiei de privatizare.

[...] Vasiliev N. a declarat în ședința de judecată precum că unitățile de tehnică agricolă reflectate în facturile fiscale se aflau la balanța SRL „Ratmos R”, dar, în același timp, a declarat că nu dispune și nu poate să prezinte instanței de judecată actele de contabilitate, în baza cărora aceste unități de tehnică agricolă au fost primite la balanța SRL „Ratmos R”, condusă de el.

[...] declarațiile inculpatului, precum că el a urmărit scopul doar de a stinge datoriile față de această întreprindere, în mod evident nu corespund adevărului, deoarece datoriile respective nu sunt achitate nici pînă în prezent. Din acest fapt rezultă că inculpatul, în realitate, a urmărit alt scop - de însușire a bunurilor și transferarea lor din proprietatea SA „Patria” în proprietatea întreprinderilor conduse de rudele lui, prin aplicarea unei scheme ilegale de legalizare a actelor de proveniență.”

Prin urmare, înlăturând omisiunile precedente de apreciere ale instanțelor, descrise în decizia Curții Supreme de Justiție, rejudecînd cauza, instanța de apel a conchis corect că: „Din probele cercetate, rezultă că Vasiliev N. a prezentat vădit fals realitatea, ca urmare a faptului că bunurile înstrăinate SRL „Volgoproduct” nu aparțineau juridic cu drept de proprietate SRL „Ratmos R” Vasiliev N. avînd doar acces la aceste bunuri, fiind administratorul SRL „Ratmos R” și folosindu-se de situația de serviciu, a înstrăinat bunurile SA „Patria” prin înșelăciune, folosind diferite căi de operare. Ca rezultat inculpatul dobîndind ilegal bunurile SA „Patria””

Totodată, după cum se învederează din conținutul cererii de recurs, titularul acesteia se focusează preponderent pe critici care țin nemijlocit de chestiunea de apreciere a probelor, afirmînd că instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probatoriului ajungînd eronat la concluzia de vinovăție a inculpatului pe aceste capete de acuzare, totuși față de aceste critici urmează de consemnat că în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor cauzei sub toate aspectele în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate. Din atare considerente, ține exclusiv de competența instanțelor de fond de a se expune asupra probatoriului din dosar și de a-i da o apreciere corespunzătoare acestuia, ceea ce la caz s-a și realizat.

Recurentul susține că instanța de apel în perioada 11.10.2013 – 16.06.2017 a respins demersul părții apărării privind audierea tuturor martorilor din dosar, dar în decizie a menționat că a examinat cauza sub toate aspectele, Colegiul apreciază criticile respective ca fiind neîntemeiate, deoarece potrivit proceselor-verbale anexate la f.d. 194-195, 198 verso, 202 verso, vol. XV, se constată că instanța de apel a admis toate demersurile parvenite de la inculpatul Vasiliev N. și avocatul acestuia Pralea Gr. privind audierea suplimentară a mai multor martori, după care părțile neasigurînd prezența acestor martori la mai multe ședințe de judecată, din propria inițiativă au refuzat la acest demers, fapt neimputabil instanței.

La fel, inculpatul susține că o altă eroare gravă de drept comisă de instanța de apel se referă la aceea că, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 18 iunie 2013 a atenționat Curtea de Apel Bălți că, potrivit prevederilor art. 60 CP în cazul prescripției tragerii la răspundere penală în ședința de judecată persoana, după caz,

se liberează de răspunderea penală, dar nu se încetează procesul penal, după cum a procedat instanța de apel, însă critica dată este și ea neîntemeiată, întrucât potrivit art. 391 CPP în coroborare cu art. 60 CP, prescriptibilitatea răspunderii penale atrage după sine și încetarea procesului penal, potrivit practicii judiciare a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.

Tot aici este relevant de a specifica că, prin liberare de la răspundere penală se prezumă renunțarea statului la condamnarea și aplicarea unei pedepsei penale față de inculpat și în aceste cazuri, instanța de judecată adoptă o sentință de încetare a procesului penal în baza art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală. Reieșind din analiza coroborată a stipulărilor din art. 53, 60 Cod penal și art. 285, 332 Cod de procedură penală, în cazul în care persoana care a comis infracțiunea, urmează a fi liberată de la răspunderea penală, instanța va pronunța o sentință de încetare pe caz.

În urma acestor precizări, instanța de recurs consideră că soluția adoptată de instanța de apel, și în această parte, este întemeiată și bazată pe prevederile legale pertinente acestei spețe.

La fel, nu poate fi reținută afirmația inculpatului precum că, instanța de apel a comis mai multe erori de drept procedural, prin încălcarea dispozițiilor din art. 100, 101, 275, 276, 324, 332, 391, 414-419 Cod de procedură penală, întrucât supunând verificării decizia recurată în acest sens, Colegiul nu a stabilit că atare încălcări ar fi fost admise, mai mult că recurentul nici nu indică în ce concret constau aceste încălcări și căror anume circumstanțe de fapt ele sunt subsecvente.

Din cererea de recurs declarată de inculpat se învederează și poziția certă a acestuia de nerecunoaștere a vinovăției, susținută pe tot parcursul procesului penal, totuși, de facto, nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu dispunerea achitării în privința inculpatului, atîta timp cît prin probe concludente și pertinente vinovăția acestuia a fost cu certitudine dovedită de către procuror. Adică, faptul nerecunoașterii vinovăției nu-l absolvă pe inculpat de la răspunderea penală pe care acesta o poartă pentru faptele prejudiciabile comise.

Cu privire la criticele expuse pe episodul de furt a țevilor de la completul de irigare, și în această parte argumentele inculpatului nu sunt fondate, deoarece anterior Curtea Supremă de Justiție a analizat această critică și a stabilit că vinovăția lui Vasiliev N. pe acest episod a fost dovedită prin probele susținute de procuror.

În continuare, cu referire la alegațiile recurentului-inculpat precum că instanța de apel nu i-a acordat posibilitatea să se expună și l-a întrerupt de nenumărate ori, acestea nu s-au confirmat în urma analizării proceselor-verbale ale ședințelor de judecată desfășurate în apel.

În partea ce ține de recursul declarat de inculpat în comun cu avocatul Pralea Gr., instanța îl consideră pur declarativ, avînd în vedere că acesta nu conține careva critici plauzibile pentru a fi preluate spre examinare, ci mai degrabă reprezintă o înșiruire de fraze generale, care în sumar, se referă la faptul că instanța de apel ar fi admis careva încălcări, ce au dus în consecință la violarea dreptului inculpatului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, ceea ce, la caz, nu s-a confirmat.

De asemenea, Colegiul ține să punteze că, cu toate că inculpatul este vorbitor de limba rusă și fiind în instanța de apel, având emoții, nu a înțeles traducerea verbală, acestuia nu i-a fost încălcat nici un drept, or decizia Curții de Apel Bălți i-a fost tradusă și expedită părții prin poștă. (*a se vedea în acest sens f.d. 59, vol. XVI*)

În final, urmează de reiterat că, la etapa precedentă de judecare a prezentei cauze, toate chestiunile disputate în procedură de recurs au fost puse în discuție de instanța de apel, respectiv în decizia adoptată se conțin deja argumentele privitor la netemeinicia criticilor aduse de avocatul Pralea Gr. și inculpatul Vasilev N., care pledează pentru achitare.

Instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în hotărârea contestată, totodată, notînd că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul cînd constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatîndu-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărîrilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Față de cele ce preced, în opinia Colegiului penal lărgit, în speța dată, instanța de apel, rezultînd din ansamblul probator administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată, corect a respins alegațiile părții apărării precum că Vasilev N. urmează a fi achitat pe toate capetele de acuzare, deoarece procurorul a adus suficiente probe pentru a confirma vinovăția acesteia.

În esență, toate acestea conturează și convingerea fermă a instanței de recurs că inculpatul Vasilev N. se face vinovat de comiterea infracțiunilor imputate acestuia, urmînd să execute pedeapsa stabilită de instanța de apel, în volum deplin.

13.2. În continuare, referitor la cererea de recurs declarată de inculpatul Șaban V. se relevă următoarele.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că recurentul descrie în detaliu declarațiile mai multor martori audiați în acest dosar, la etapele precedente de judecare a cauzei, afirmînd că instanța de apel a dat o apreciere unilaterală, neobiectivă și „*cu înclinație de învinuire*”, probelor respective, fără a face o analiză corespunzătoare a acestora, or din conținutul lor se învederează cu claritate nevinovăția inculpatului pe ambele capete de acuzare.

Însă, rămînînd pe aceeași poziție, Colegiul reiterează că aprecierea probelor nu poate fi invocată la etapa judecării cauzei în procedura de recurs. Totodată, nu încapă îndoiala că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente în cadrul unui proces penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cît și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decît cea constatată de instanța ierarhic inferioară, acesta fiind atributul exclusiv al instanței date.

În subsidiar la cele expuse, Colegiul penal lărgit, referindu-se la erorile judiciare care pot duce la casarea unei hotărâri judecătorești, specifică că simpla considerare a faptului că investigația în cauza deferită judecătii, în opinia uneia din părți, a fost unilaterală și părtinitoare, nu poate prin ea însăși, în absența unor erori judiciare sau a unor încălcări serioase a procedurii, sau altor erori evidente în aplicarea dreptului material ori altui motiv important ce rezultă din actele cauzei, să indice asupra prezenței vădite a unor carențe a actului judecătoresc supus contestării.

Respectiv, obiecțiile ce vizează aspectele de fapt și criticele asupra probatoriului nu vor fi supuse unei analize de către instanța de recurs, mai mult că părțile au avut posibilitatea la diferite faze anterioare ale procesului penal să ridice problema aprecierii probelor, sau contestarea veridicității acestora și în general clarificarea circumstanțelor de fapt importante pentru justa soluționare a speței date.

Din considerentele expuse, Colegiul nu va analiza și verifica probele administrate în această cauză. Mai mult, în speța dată nici nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanța de apel în vederea condamnării lui Șaban V. în baza art. 191 alin. (5) Cod penal și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Referitor la intenția de a comite infracțiunile de fals în acte publice și delapidarea averii străine prin complicitate cu Vasiliev N., aceasta în opinia Colegiului se dovedește prin faptul că, primarul Șaban V., contrar obligațiilor sale funcționale, nu a înregistrat în actele de evidență ale primăriei recipisele și cererile foștilor angajați ai SRL „Patria”, dar avînd o înțelegere cu inculpatul Vasiliev N. a contribuit la comiterea infracțiunilor nominalizate, prin semnarea și aplicarea ștampilei primăriei pentru autenticitatea actelor.

Or, faptul că primarul a neglijat procedura de autentificare a recipiselor/cererilor prezentate de inculpatul Vasiliev N. denotă că acesta a contribuit la comiterea infracțiunilor imputate.

În acest sens, corect a consemnat instanța de apel că: *„Acțiunile respective ale lui Șaban V. se încadrează în prevederile art. 332 alin. (1) Cod penal sub forma de fals în acte publice – înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, din interes material și personal.*

[...] prin acțiunile sale, Șaban V. a participat în calitate de complice la delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvîrșită cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari ...

[...] din probele cercetate rezultă cu certitudine vina inculpaților de faptele constatate de instanța de apel, probele cercetate fiind convingătoare și suficiente pentru condamnarea inculpaților ...”

Totodată, se relevă că pedeapsa în privința ambilor inculpați a fost orientată spre minimum stabilit de sancțiunea art. 191 alin. (5) Cod penal, care prevede închisoare de la 8 la 15 ani.

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit menționează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419

Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, neexistând careva temeiuri pentru admiterea recursurilor ordinare în sensul declarat de recurenți.

14. În temeiul art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de inculpatul Vasiliev Nicolae și avocatul acestuia Pralea Grigore, precum și de inculpații Șaban Vasili și Vasiliev Nicolae, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 mai 2017, în cauza penală privindu-i pe Vasiliev Nicolae XXXXX și Șaban Vasili XXXXX.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 martie 2018.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

TOMA Nadejda

Judecător

ȚURCAN Anatolie

Judecător

TIMOFTI Vladimir

Judecător

DIACONU Iurie